

www.e-rara.ch

**Verae alchemiae artisque metallica, citra aenigmata, doctrina certusque
modus, scriptis tum novis tum veteribus nunc primum & fideliter maiori ex
parte editis, comprehensus quorum elenchum a ...**

Grataroli, Guglielmo

Basileae, 1561

Stiftung der Werke von C.G.Jung, Zürich

Shelf Mark: online

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-7133>

Aristoteles de perfecto magisterio.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Quare fermentum preparatur.

Preparatur quidem & subtiliatur ut puræ sit nutritivæ conversionis & tunc talis est natura nostri lapidis quod est conservativus & confortativus: quanto enim magis preparaveris fermentum, tanto magis habilius erit ad convertendum & dirigendum.

Quot modis fiat præparatio fermenti.

Est autem præparatio fermenti multis modis: vno modo per dissolutionem in aquam lapidis, & per reductionem: alio modo per calcinationem & lavationem cum arg. viuo, & elevationem eius substantiæ mediæ: & deinde per dissolutionem in aquam lapidis & aquarum coniunctionem, & per istum modum est facilius conversivus: alio modo per incensationem calcis, & dissolutionem eius: alio etiam modo per vacuitatem suæ naturæ terrestris duræ & compactæ. Lapis enim noster est sicut corpus simplex, quod recipit cuiuscunque rei formam quæ sibi adiungatur.

Quomodo fiat coniunctio Solis & Lunæ.

Cum verò lapis ad album perficitur, fit coniunctio Solis & Lunæ, donec Sol traxerit Lunæ substantiam ad eius naturæ colorem: hoc verò fit cum igne lapidis: deinde continuetur, quousque patiatur cum rebus sui generis.

Quomodo medicina habeat ingressum.

Medicinæ autem tam albæ quàm rubæ cadere possunt & impressionem habere in omni quod sibi per minima iungitur.

Ad dandum ingressionem medicinæ.

Si autem volueris facere projectionem super corpus, pone de eius spiritu in Elixir, & per talem artificium in illud habebit ingressum medicina: Et in hoc latet Practica apud plures.

ARISTOTELES DE PERFECTO

M A G I S T E R I O.

Quam solerti indagine vniuersarum rerum artificia philosophia contempnerit sedulitate, tū carissime fili, exquisitiōis sagacia Alchymicæ artis magisterium adinuenit: quod eatenus reliquarum rerum præpolleret argumentis, quatenus ipsum de secretioribus naturæ abditis reperitur. Ratio enim sufficit huius artis operandarum rerum appareret manifestas virtutes vel naturas tantum cognoscere: Nihil enim in arte hac perceret nisi earundem interiores vel occultas naturas absque errore quis cognosceret. Ars enim hæc de Philosophia, est occulta, & est de illa parte Philosophiæ, quæ Meteora nuncupatur. Loquitur enim ars hæc non solum de elevatione & depressione elementorum, sed etiam elementatorum: Scias hoc quia magnum secretum est. Scias præterea hanc artem vocari inferiorem Astronomiam, & superiori primæ est comparativa. Loquitur enim superior Astronomia de stellis fixis in firmamento igneo, & de septem erraticis quæ planetæ nuncupantur, quia motu contrario firmamento feruntur: Hæc autem ars loquitur de lapidibus fixis in igne, & de his quæ ab igne fugiunt: Lapidēs verò quæ stellæ dicuntur, sunt Sol, Luna, Mars, Saturnus, Iupiter, Venus, nitrum, calx, carbunculus, smaragdus, & reliqui lapides, qui ab igne non fugiunt. Lapidēs verò qui planetæ vocantur, sunt arg. viuo, sulfur, arsenicum, sal armoniacum, tutia, magnesia, & marchasita. Isti enim super ignem non perseverant, sed seorsum & paulatim ab eo fugiunt & euolant, nisi ad ipsum sustinendum quibusdā in-

enodantur.

enodabilibus vinculis & artificiosis nexibus indissolubiliter constringantur: quæ diutina constantia & subtili meditatione instanti; simul operatione non festina, post multorum laborum fallacias & operationum diuersa sophismata philosophia perfectissime est consecuta, & eorum arcana suis reliquit filiis. Si enim alius, quam eius filius hoc attentare præsumperit, ut indignus penitus repulsam patietur: & se, opus, & expensas amisisse merito deplorabit: scias hoc quia magnum secretum est. Vocantur autem præacti lapides fusi super ignem corpora & animalia, & fugientes ab igne, spiritus. Sicut enim corpus siue animalia non uiuit nec erigitur nisi prius spiritetur, sic & prædicta corpora quasi mortua iacent, nisi cum prædictis spiritibus uiuificentur & erigantur, seu opere naturæ in mineris suis fiat in millibus annorum, seu opere philosophiæ cum sint effossa de suis mineris, & hoc sit in die una respectu operis naturæ: imò ut uerius fateatur in hora una: sit tamen cum medicamine, cuius compositio multi temporis spacium anticipauit. Dicuntur etiā lapides fixi super ignem substantiæ, & fugientes ab igne: quia sicut substantiæ per se stant, nec alterius naturæ beneficio reguntur, sic lapides fixi super ignem sua potestate perseverant: & sicut accidētia non possunt suas qualitates ostendere nisi cum fuerint substantiis sociata, sic lapides fugientes ab igne non possunt suas demonstrare uirtutes nisi cum fixis fuerint maritati: Scias hoc, quia magnum secretum est. Scias quoque quod prædicta non bene ad inuicem se recipiunt, nisi prius fuerint uirtute munda: non enim recipit corpus spiritum, nec spiritus corpus, ita quod fiat spirituale corporeum, & corporeum spirituale, nisi sint ab omni sorde prius perfectissime defœdata vel defœcata: cum uero sint sic, completur corpus & spiritum, & spiritus corpus, & prouenit ex eis operatio perfecta. Et eriguntur corpora in examinatione, & spiritus tenentur a corporibus super ignem: Scias hoc quia est magnum secretum. Quicumque igitur hoc ignorat secretum, ab opere manum suspendat, donec ipsum sciat: Dum enim hoc ignorauerit, non gaudebit operis sui perfectione: & cum hoc sciuerit, gratulabitur sibi operatione ad vota compleri. Rogo itaque te fili, ut incessabili lectione philosophiæ libros scruteris, ut & eius filius & huius arcani magisterij habere sagaciā merearis. Qui enim in legendis libris deses extiterit, in præparandis rebus promptus esse non poterit: quia non potest de leui eius in Practica manus crescere cuius in Theorica intellectus defudare renuerit. Ille namque ad operationem securius accedit, in cuius mentis ænigmate plures operationum imagines varieque resultant. Ne autem tu fili carissime omnia philosophiæ volumina ad inueniendum prælibata secreta quasi errabundus percurreres, hunc librum tuo conscriptum nomini: in quo omnia ea cum suis præparationibus per sermonem completum redegi, quæ in prænominatis nominibus propinquiora, faciliora & notiora reperi ad componendum album & rubeum Elixir, ut tibi ad operandum facilis esset aditus.

Est autem Elixir compositum ex speciebus limpidis antidotum, medicina & purgamentum omnium corporum curandorum & purgandorum, & attornandorum in Lunificum & Solificum uerum. Caueas ergo ne ad condendum, vel componendum procedas, antequam inueneris componentium pondera completa. Quia secundum componentium ponderum perfectionem, erit compositio operatio. Scias hoc quia est magnum secretum. Scias etiam quod non poteris perfecte mundificare, nisi prius mundificandorum naturas omnes & ægritudines bene cognoueris. Sunt etiam in prælibatis corporibus quedam ægritudines, quas partim à mineris suis, & partim ab elementis suis contrahunt qualitatibus. Omnis etiam elementata res quatuor in se retinet qualitates acti-

Elixir quid

uas & passivas, exterius siue interius, mollitiem siue duritiem & horum mediū
verbi gratia, res si exterius est calida & humida & mollis, interius est frigida &
sicca & dura: Quia omnis rei manifestum, suo contrarium occulto: Scias, quia
est multū secretum. Vnde si perfectē cognoueris exteriorū rerū consistentias
& interiores de leui tu cognosceres, & e conuerso. Et si occulta manifestare scilicet
ueris, scies & manifesta occultare: Sed in quibusdam rebus, vt in plumbo, to-
tum manifestatum occultari, & totum occultum manifestari. Et in quibusdam
medium occultum manifestari tantum, vt in aere, & medium occultum mani-
festari vt aurum, vt ad sanitatem perfectam perueniant, vel saltem ad neutra-
litis officium perducantur. Scias hoc, quia est maximū secretum. Scias etiā,
quod rerum quaedam sunt sanæ, quaedam sunt ægræ: Sanæ dicuntur in quibus
quatuor qualitates cum mollitie & duritie ita æqualiter existunt, quod nulla
earum vincitur à sua contraria, sicut in auro perfecto: In ipso nanque sunt ita
æquata, quod neutra superfluit alteri: Ægræ dicuntur illæ, in quibus est hu-
iusmodi contrarium: Neutræ verò dicuntur illæ, in quibus species æqua pro-
portione terminatae sunt, tamen vna parum vincit alteram, ita quod leui artifi-
cio & pauco medicamine sanantur, vt est aurum album & argentum purum
in quibus sola tinctura fixa incolumitas restauratur. Scias hoc quia & c. Vt au-
tem hoc facere scias, totis viribus enitaris, & tu labora vt intelligas quæ dicam
& Deus alleuiet te: Scias quoque quod res ita subtili artificio, & mystica cōiunctio-
ne adinuicem sunt æqualiter commistæ, quod in qualibet re omnis res existit
per potentiam, etiam si per visum in ipsa non comprehendatur, sed in rebus
liquefactis clarius quàm in aliqua re discernitur: Sunt enim auri interiora ar-
gentea, & argenti aurea, & e conuerso. Et in aere sunt similiter aurum & argen-
tum potentialiter, licet non visibiliter: & in eisdem sunt plumbum potentiali-
ter & stannum: & in istis sunt e conuerso aurum & arg. in potentia: quod tibi
patebit cum eorum præparationem & substantiarum ipsorum transfor-
mationem, & ipsorum commutationem secundum naturæ actionem scies.
Scias etiam quod non conuenit cum lapidibus non præparatis aliquid opera-
ri. Est enim operatio thesaurus rei & hospitium complementi. Si ergo cōple-
ta & perfecta præcesserit operatio, perfectum & completum aderit comple-
mentum: Et si diminuta, diminutum. Et quantū decrescit perfectionis in præ-
paratione, tantum expectetur diminutionis in operis projectione. Semper ta-
men oppositiones vis aliqua proculdubio præstolatur. Præcedit autem ope-
rationem perfectæ operationis quaedam rerum purificatio, quæ à quibusdam
mundificatio, & à quibusdam administratio, à quibusdam rectificatio, à qui-
busdam ablutio, & à quibusdam separatio nuncupatur. Ipsa enim puriores re-
rum partes disgregat ab impuris, vt grauioribus abiectis partibus, cum leuioribus
opus compleatur: Et hoc dedit Hermes intelligere in suo secreto, quod
de hoc opere composuit: dixit, Separabis terrā ab igne, & subtile à spisso, Scias
hoc quia magnum & c. Scias quoque quod perfectæ præparationis negocium
non solum contra superfluum remotionem, verum etiam contra deficienti-
um adiectionem versatur, secundum quod in quodam opere meo habetur,
quod Lumen luminum inscribitur. In eo namque inter cetera quæ de huius ma-
gisterij subtilitate reseruau, dilucidè dixi, Quod perfectē præparare, est super-
flua demere, & deficientia supplere: quia non possunt grauiā nisi cum leuium
superius, nec grauiā nisi cum grauium inferius consortio detrudi: nec possit
calidum nisi frigidū, nec frigidum nisi calidū: nec humidum nisi sicci, nec sicci
nisi humidū: nec durum nisi mollis, nec molle nisi duri adiunctione aliquo mo-
do temperari vel præparari. Quum verò alternatim congruè desponsantur, genera-

generatur ex eis substantia temperata, quam non potest ignis violentia superare, nec terrae fortulentia vitare, nec aquae limositas condensare, nec contractus omnes obumbrare. Et Hermes huius doctrinae princeps in fine sui praenominati secreti, volens quomodo, & ex quibus lapis, quem praedixerat omnem rem subtilem vincere, & omnem rem solidam penetrare, compositus esset, ostendere, hoc idem insinuat, cum dixit, Sicut hic mundus creatus est, ita lapis quem dixi est creatus, id est factus: hoc est, sicut hic mundus sensibilis ex grauius & leuius, mollibus & duris, calidis & frigidis, humidis & siccis inter se inuicem a natura concordia pace ligatis perpetuus est effectus, ita & lapis quem praedixi, omnem rem subtilem, & omnem rem solidam penetrare, ex eisdem in id ipsum per philosophiam vero ex amabili foederatis super ignem perpetuus est creatus. Scias hoc: Perfecta vero corporum & spirituum praeparatio per superflui remotionem & absentis additionem, exercitio quatuor regiminum adimpletur: Primum eorum est ad naturam ignis reductio: secundum est in aqua resolutio: tertium est in aere leuigatio: quartum est ad terram compressio. Primum fit calcinando, secundum soluendo, tertium per alembicum distillando, quartum vero igne leui coagulando vel congelando. Et hoc est eorum integra praeparatio: & hoc innuit Hermes in suo secreto praenominato, cum dixit. Suauiter cum magno ingenio ascendit a terra in caelum, & iterum descendit in terram: per haec enim dedit intelligere, corporum calcinationem, & spirituum cum sublimatione fixationem: quia hoc est eorum calcinatio. Et solutio nem ostendere volens, ait. Nutrix est eius terra, id est inhumatio: nutrix eius, & reuiuificatrix est: per ipsam enim res, quae fuerant prius cum calcinatione mortificatae, nutriuntur & reuiuificantur cum in liquorem in mundatione reuiguntur. Item ut ostenderet distillationem per alembicum, ait. Portauit illud ventus in ventre suo: cum enim aquam per alembicum distillatur, tunc prius per ventum, id est fumum in aere leuigatur, & ab inferiori parte vasis ad alembici verticem deportatur, licet propter conclusionem iterum in aquam reuertatur. Hanc autem distillationem quidam in rebus liquorosis loco sublimationis habuerunt, & ipsam sublimationem nomine vocauerunt. Item ut ostenderet coagulationem, in quas vis eius integra est, si versa fuerit in terram, id est ad fixationem, ut ostenderet generaliter quidquid per partes prius expresserat, distillat, Et recipiet vim superiorem & inferiorem, id est naturam superiorum & inferiorum elementorum: quia licet a leuioribus exordium sortiatur, debent tamen in grauius terminari, ad hoc ut super ignem perpetuam habeat perseverantiam. Hic enim loquens de praeparatione vnius illorum tantum quae ad componendum lapidem philosophicum requirit. exemplificando de vno, ut breuis fieret, in vnoquoque singulorum praeparationem integram denotat, quia tunc est eorum perfecta praeparatio, cum versa sunt in terram, id est ad fixationem super ignem, & fusionem faciunt sine fumigatione: & tunc vincent omnem rem subtilem, & omnem rem solidam penetrabunt. Scias hoc & c. Scias praeterea, quod propter difficultatem & longitudinem integre praeparationis, quidam in agendo omittunt vnum quatuor praedictorum regiminum, quidam duo, quidam tria: & cum vno tantum procedunt ad componendum: quia quidam calcinant tantum, & componunt: quidam calcinant & solvunt & componunt, & ita de reliquis. Vnde scias quod praedictorum multiplices manauerunt compositiones secundum varios diuersorumque Philosophorum processus, tum cum igne, tum cum solutione, tum cum utroque.

Quidam enim dixerunt, quod praedictorum non potest fieri totalis & perfecta commistio, nisi cum igne: Et quidam quod non nisi cum solutione.

ne: & quidam quod non nisi cum utroque. Illorum autem qui cum solo igne operabantur, duplex erat processus: Quidam enim accipiebant prædicta tantum separata, & conterebant in vnum fortiter & sublimabant subtile à spisso, semper reducendo id quod erat superius super id quod erat inferius, donec totum inferius remaneret, & in spississimam naturam per ignis officium transmeabat. Et dicebant quod hoc modo fiebat Elixir firmum super ignem apud Arabes. Quidam verò spiritus prælibatos cum sublimatione figebant, & postea sociabant eos corporibus calcinatis vel ablutis, & ex eis vnum corpus cum fusione faciebant: & dicebant quod erat Elixir firmum super ignem: Et sunt viæ illorum qui cum solo igne operabantur. Illorum verò qui cum solutione tantum operabantur, duplex erat via: Quidam enim vnumquodque prædictorum separatim per se soluebant, & eorum aquas secundum iusta pondera permiscebant, & congelabant in lapidem, & dicebant quod hoc erat perfectum Elixir. Alij verò huius sectæ Philosophi accipiebant prædicta abluta, & componebant omnia simul & soluebant insimul, & postea coagulabant: Verumtamen quidam solutione facta, aquas solutorum distillabant per alembicum, dicentes, quod hoc erat complementum claritatis ipsorum & splendoris, & tincturæ ex aggregato proveniebant inde. Nam aqua clarissima quam postea in aquam coagulabant, dicebant quod illud erat verissimum Elixir. Illorum verò qui cum utroque procedebant, septuplex erat semita: Quidam enim soluebant corpora calcinata, & inde imbibebant spiritus sublimatos, & inde imbibebant corpora calcinata: Sed tamen hoc debilius est primo. Quidam autem cibabant arg. vii. cum corporibus, & soluebant, & ex huius aqua imbibebant sulfur & arsenicum sublimatum, & iterum soluebant totum hoc, & congelabant, & dicebant quod hoc erat Elixir perfectum. Quidam verò cum sulfure & arsenico separatim, cibabant corpora sublimanda cum pondere sui, & postea soluebant & potabant inde duplum arg. vii. separati, & iterum soluebant & coagulabant & dicebant quod hoc erat Elixir rectum & bonum. Quidam verò cum corporibus cibatis cum sulfure & arsenico, ut dictum est, cibabant arg. vii. & coagulabant, & dicebant quod hoc erat rectum & bonum Elixir. Quidam autem dicentes verè verissimum Elixir ex quatuor rebus debere constare eiusdem generis, non diuersi, & non ex pluribus nec paucioribus, quia tunc corrumpetur corpus, componebant Elixir ex quatuor spiritibus principalibus, scilicet arg. vii. sulfure, arsenico, & sale armoniaco: ita tamen quod arg. vii. prius sublimando figebant, & postea soluebant ipsum cum sale armoniaco præparato, dissoluto & distillato per alembicum: & tunc arg. vii. sic dissolutum distillabant per alembicum, & post ipsum coagulabant, & dicebant quod ipsum sic præparatum est, vera huius artis medicina, & lapis non lapis, & corpus spirituale, & spirituale corporeum, & id quod retinet omne volatile à fuga, & fermentum, & tinctura duorum Elixirum, & arg. vii. accidentale quod prætulit se auro, & vincit ipsum, & illud quoque occidit & viuere facit, & verum arg. vii. coagulatum, & pater omnium mirabilium huius magisterij. Postquam verò ipsum coagulauerant, ut dictum est, ipsum cum aqua salis armoniaci præparati & fixi, iterum soluebant, & inde imbibebant arg. vii. sublimatum & sulfur, & arsenicum præparata, & tunc soluebant omnia simul, & post distillabant & coagulabant, & hæc coagulatione vltima cerabant, & dicebant quod hoc erat verè verissimum Elixir: Ego autem noui verissimè quod quodlibet prædictorum corporum & spirituum, si perfecta præparatione fuerit præparatum, album & rubeum est Elixir per se solum: Scias hoc & c. Licet autem quam plures fuerint adhuc modi ex prædictis corporibus & spiritibus Elixir componendi

nendi ex obscurissimis verbis Hermetis à diuersis Philosophis enucleatis scripti, laudabiliores tamen & eos qui veraciores existunt secundum huius rei proprium euentum semper cum Dei auxilio sum secutus. Itaque tu fili carissime operare secundum quem volueris prædictorum sex modorum, neque ad alios modos tua declinet intentio: quia si secundum ipsos fueris operatus, inceptum opus cum Dei auxilio sine concludes congruo, & exinde laboris mercedem recipies.

Secunda huius artis ratio.

OMnia quidem corpora quæ à Lunari globo inferius à summo condita sunt opifice, quatuor participant elementis, & quatuor naturis, & quatuor naturarum complexionibus, & quatuor principalibus coloribus & quatuor saporibus, & quatuor odoribus, & duobus sexibus. Elementa quatuor sunt, ignis, aer, aqua, & terra: quatuor humores naturales, sunt sanguis, bilis flava, phlegma, melancholia. Naturæ sunt quatuor, caliditas, frigiditas, humiditas & siccitas. Quatuor naturarum complexionēs sunt, caliditas & siccitas, caliditas & humiditas, frigiditas & siccitas, frigiditas & humiditas. Quatuor principales colores sunt, albus, niger, citrinus, rubeus. Quatuor saporēs sunt, insipidum, acidum, dulce, & amarum. Quatuor odores sunt, bonus, foetidus, acutus, remissus, id est non multum acutus. Sexus duo sunt masculus & foemina. Altitudo corporis est eius manifestum. Profunditas corporis est eius occultum. Et latitudo est eius medium. Participant ergo omnia prædicta corpora secundum has tres dimensiones omnibus prædictis hoc modo: Corpus si in altitudine sua est terreum, in eadem est frigidum & siccum, melancholicum nigrum, acidum, foetidum, foemineum: Et idem in suo profundo est aereum calidum & humidum, sanguineum, citrinum, dulce, odoriferum, masculinum: idem in latitudine sua in vno latere est aqueum, frigidum & humidum, phlegmaticum, album, insipidum, remissum, foemineum: In alio latere est igneum, calidum et siccum, cholicum, rubeum, amarum, acutum, masculinum. Et hæc sunt ligamenta quibus corpora omnia adinuicem colligantur, quod in corporibus congelatis clarissime deprehenditur.

De plumbo.

Incipiam igitur tibi id ostendere, ut perfectius meditari mente, & sermone apertius recitare potero, à plumbo sumpta origine, ut completis & diminutis congelatorum partibus cognitis, & etiam cognito, in qua eorum parte diminutiones sunt completæ, & in qua diminutæ, expedite & absque contradictionibus recte ad operandum procedas. Voco autem hinc completas quas in præcedenti parte vocavi sanas, ægras & neutras: Sanitas enim perfecta res est. Aegritudo & neutralitas diminuta. Perfectius ergo magisterium est corpora ad sanitatem, quam ad neutralitatem ducere, cum scienti vtrunque facile sit & possibile. Quidam verò Sophistæ naturarum rerum insciji, & secretum philosophiæ ignorantes, & regimentorum eius improuidi inuenientes scripturas eius de his rebus, easque non intelligentes, cum post opus nihil in manibus suis inueniant, errorem imperitiæ suæ philosophiæ adscribentes, hoc opus non solum difficile, verumetiam impossibile prædicant: de quibus philosophia non curat: non enim omnes ad hoc epulum conuocat, sed illos tantum qui huius mensæ accubitus digni, & istius miri refectioe epuli sunt inuēti: Satage ergo fili, ut non sis Sophista, sed sis Philosophus: ut rerum virtutes non solum meditatione, verumetiam medicatione & experientia cognoscas: Meditatio enim sine experientia nihil prodest: sed experientia sine meditatione proficit. Unde plus est experientia quam meditatio perquirenda. Quicumque igitur expe-

R

rientiam huius artis fuerit assecutus, erit in hac arte philosophus, & inter mentis prae dictae conuiuas merito numerandus, & ex ferculis quae exuperant rei omnis mundanae precium dulcedine & affectu perpetuo satiandus. Verum cum de huius rei experientia nemo possit prima fronte esse discretus, tibi suadendum prouidi ut operatione incepta non cesses, si prima vice non fueris operatus, sed bis vel ter & etiam amplius si necesse fuerit reitera, quousque quod appetis perfectissime deprehendas: neque ab hac re labor inanis inanum rerum, nec expensae rerum te amoueant: quia cum instantia vinctus, & cum sapientia superabis, & ad id, Deo duce, deuenies quod optasti: & de manuum labore mercedem & lucrum de rerum sumptibus rehabebis: neque indigebis huius operis reiteratione, ex quo semel ipsum perfecte peregeris. Quod si prima vel secunda vice labore fatigatus vel expensis perterritus cessaueris, inde detrimentum & non augmentum te scias incursum. Igitur antequam incipias delibera, nec inchoes, nisi consummare disponas. Sed ne propter hoc nimiam suspensione animum tuum arguam, quod tibi sum pollicitus, accipe.

De plumbo rursus.

Plumbum in sua altitudine frigidum & siccum est, argentum nigrum, molle in actu, & argentum in potentia, nigrum, terreum, melancholicum, acidum, foetidum, foemineum: in suo profundo est aurum, calidum & humidum aereum, sanguineum, citrinum, dulce, odoriferum, masculinum: in vno latere est frigidum & humidum, stannum & arg. viu. aqueum, phlegmaticum, album, insipidum, remissum, foemineum: & in alio latere est calidum & siccum, id est ferrum, vel aes, igneum, cholericum, rubeum, amarum, acutum, masculinum. Conuertitur igitur plumbum facilius in argentum quam in aliud corpus, quia facilius est altitudinem corporum detegere, quam latera eorum vel profunda: Et similiter leuius est manifestare latera eorum quam profunda.

De stanno.

Stannum in altitudine sua est frigidum & humidum, id est secundum stannum & arg. viu. aqueum, phlegmaticum, album, insipidum, remissum, foemineum. In suo profundo est calidum, & siccum, id est ferrum, igneum, cholericum, rubeum, amarum, acutum, masculinum: in vno latere est frigidum & siccum, id est plumbum & arg. nigrum, terreum, melancholicum, acidum, foetidum, foemineum: in alio latere est calidum & humidum, id est aurum, aereum, sanguineum, croceum, dulce, odoriferum, masculinum: Conuertitur ergo facilius stannum in arg. vel aurum quam in aliquod aliud corpus, quia facilius est ad latera corporum, quam ad ipsorum profunda peruenire.

De ferro.

Ferrum in altitudine sua est calidum & siccum, id est ferrum & aes, igneum, cholericum, rubeum, amarum, acutum, masculinum. In suo profundo est frigidum, & humidum, id est stannum & arg. viu. aqueum, phlegmaticum, album, insipidum, remissum, foemineum. In vno latere est calidum & humidum, id est aurum, aereum, sanguineum, croceum, dulce, odoriferum, masculinum: in alio latere est frigidum & siccum, id est plumbum & arg. nigrum, terreum, melancholicum, acidum, foetidum, foemineum.

De aere.

Aes in sua altitudine est calidum & siccum, id est aes & ferrum, igneum, cholericum, rubeum, amarum, acutum, masculinum: in suo profundo est frigidum, & humidum, id est stannum, arg. viu. aqueum, phlegmaticum, album, insipidum, remissum, foemineum: In vno latere est calidum & humidum, id est aurum, aereum, sanguineum, croceum, dulce, odoriferum, masculinum: In alio latere est

est frigidū & siccū, id est plūbum & arg. nigrū, terreū, melancholicū, nigrū, acidū, foetidū, foemineū.

De argento uiuo

ARgentum uiu. in sua altitudine est frigidum & humidum, id est arg. uiuū & stannū, aqueū, phlegmaticum, album, insipidum, remissum, foemineū: In suo profundo est calidū & siccū, id est æs & ferrum, igneū, choleri-
rubeum, amarum, acutū, masculinū: In vno latere est frigidū & siccū, id est plū-
bum & arg. nigrū, terreū, melancholicū, nigrum, acidū, foetidū, foemineū.
In alio latere calidum & humidum, id est aurū aereum, sanguineū, croceū, dul-
ce, odoriferum, masculinum.

De argento.

ARgentum in sua altitudine frigidum est & siccū, id est arg. & plumbū, ter-
reū, melancholicū, nigrum, acidū, foetidū, foemineū: In suo profundo est
calidum & humidū, id est aurum, aereum, sanguineū, croceum, dulce, odo-
riferum, masculinū: In vno latere est frigidum & humidum, id est stannū & arg.
uiu. aqueum, phlegmaticum, album, insipidū, remissum, foemineū: In alio late-
re est calidum & siccū, id est æs & ferrū, igneum, choleri-
rubeum, amarum, acutum, masculinum.

De auro.

AVrum in sua altitudine est calidum & humidum, id est aurū, aereum, san-
guineum, croceum, dulce, odoriferum, masculinū. In suo profundo frigi-
dū & siccū, id est plumbū & arg. nigrum, terreū, melancholicum, acidū,
foetidū, foemineū. In vno latere est frigidum & humidū, id est stannū & arg.
uiu. aqueum, phlegmaticū, album, insipidum, remissum, foemineum: in alio la-
tere est calidum & siccū, id est ferrum & æs, igneum, choleri-
rubeum, amarū acutum, masculinum. Hæc est enim omnium corporū adinuicē convenien-
tia, quam videntes Philosophi æstimarunt vnum posse in aliud transforma-
ri, & eorum æstimationem confirmauit actus. Conuerterunt enim argentum
in aurum. vel ē conuerso, & sic de reliquis secundum generationem & corru-
ptionem. Nolo autem vt mireris si Sol in quacunque dimensione fuerit cor-
poreum, & solus obtineat ne cum eo aliquod aliorum corporum habeat socie-
tatem: hoc enim suæ naturæ temperantia, & suæ substantiæ puritas & nobili-
tas meruerunt: Et propter hoc etiam inter omnia corpora obtineat principa-
tum, Nolo etiā vt mireris, si arg. uiu. inter corpora nunc & inter spiritus in præ-
cedentibus numeretur: suæ nanque naturæ conuertibilitas exigit, vt nunc cor-
poribus nunc spiritibus societur. Spiritibus enim sociatur rationabiliter pro-
pter fugacitatem ab igne, quam habet antequam corrigatur, & quia exaltat in
examinatione corpora, cum est correctum. Corporibus quoque de iure socia-
tur, quod in ipsum omnia corpora verti possunt, & ipsum ab omnibus corpo-
ribus potest reduci, vel quia per admistionem sulfuris cum eo, ex ipso omnia
corpora originem sortiuntur, quod patet in generatione omnium metallorū.

Auri generatio.

AVrum generatur ex arg. uiuo claro, misto cum sulfure rubeo claro, & in
corde terræ longo tempore excoquitur calore modico. Et quia per lon-
ga tempora calore modico aurū decoctum est, & ipsius natura clara fuit,
ideo coheserunt partes suæ adinuicem, quoad solidum graueq̃ fieret: ideo ne
que sub terra putrescit, nec ab igne facile comburitur.

Argenti generatio.

ARgentum generatur ex arg. uiu. claro, misto cum sulfure claro, albo, & a-
liquantulum rubeo: & quia parum rubei sulfuris affluit, ideo non admo-
dum auri subrufum fuit.

Cupri generatio.

CVprum vel æs constituitur ex arg. viuo turbido & spisso, & sulfure turbido rubeo mistis adinuicem, & diutius etiam quam aurum excoquitur calore maximo: & quia multum est in decoquendo combustum, ideo multum roboris obtinet: laxi etiam est corporis propter eandem causam, quod perpenditur, quia vapor aceti subintrat corpus eius, & ipsum in colorem viridem dissoluit, qui flos æris nuncupatur.

Ferri generatio.

Ferrum oritur ex arg. viuo turbido misto cum sulfure citrino turbido, & cupro vel ære diutius excoquitur calore modico, unde solidius est ipso, & ad virtutem ignis tardius ære fluit: quia calore modico longo tempore decoquitur, ideo constringunt se bene partes, nec est laxi corporis ut æs.

Stanni generatio.

Stannum oritur ex arg. viuo claro misto cum sulfure albo claro, sed tamen paruo tempore decoquitur calore modico: unde si diu decoqueretur, in optimum argentum transiret.

Plumbi generatio.

Plumbum constituitur ex arg. viuo grosso misto cum sulfure albo grosso, & parumper rubeo: quod autem ex sulfure albo factum sit, percipitur, quia aceto adhibito dealbatur. Et quia parum sulfuris vis rubeo affuerit declaratur in plumbo cum comburitur: tunc enim coloris rubei efficitur, quod a magistris Sericon appellatur.

*Tertia pars huius artis.**Pars tertia.*

Consequentis sermonis eloquio, corporum mineralium hactenus explicitis infirmitatibus, & complexionibus mineralibus quoad subtilius excogitare potui: Deinceps ad eorum practicam perspicaciter intimandam cum Dei auxilio proficiscar. Cum igitur sales & alumina præparata & aque penetrantes & serenantes ex eis compositæ secundum huius artis complexionem vltima reperiantur, secundum tamen actionem eiusdem prima existunt, vix quia sunt radix & fundamentum omnium purgandorum, ideo ab eis tertiam quam de huius artis practica instituam, exordior rationem.

Separatio salis communis ex salis gemmei.

Accepe de quocunque horum volueris partem vnam, & in quatuor partes aquæ pluuiæ claræ ipsum dissolue, & distilla per filtrum, & decoque in vase vitreo cum igne leui donec aqua consumatur, & sal in fundo vasculi coaguletur: hoc facto, desicca ipsum cum igne leui vel ad Solem, & tunc coctere ipsum, & imple ollam vitream vel vitreatam, & exclude os eius cum cooperculo lutato luto sapientiæ, ita ut non respiret, & tunc mitte ipsum in furno panis calefacto per noctem, & in mane extrahe, & aperi ollam, & sal quod est in illa dissolue iterum in quadruplo sui aquæ prædictæ, & distilla per filtrum, & congela ut dictum est: & hoc reitera donec strepitus vel crepitus sint sopiti, quod fit post tertiam reiterationem: & tunc erit optime separatum.

Additiones. Salem sic separa ex alio libro: Funde in aqua calida, cola & congela.

Preparatio salis communis ex libro Emanuelis.

Sal commune album quantum vis frica inter manus cum aceto acerrimo facto de vuis acerrimis, & sicca ad Solem, hoc faciendo septem vicibus. Et quod erit clarum & limpidum inter duos linteolos pone, & caue a puluere usque in finem huius regiminis: Deinde exiccatum tere & cribra cum cribro. Accipe subtiliores illius partes, sicca in furno ut melius soluantur, & solue in du-

In duplo sui de aqua dulci, scilicet aqua putei & tepida donec solvatur parum & parum in cacia ferrea, & coletur per duos sacculos lineos, & claude in cucurbita magna caeca, id est clausa: pone in fimo equino per septem dies: post septimum diem extrahe à fimo, cola per sacculos lineos in caldario optime stagnato habente decem foramina ampla ad modum trium digitorum in summate cooperculi, deinde pone in loco congelationis decoquendo ipsum lento igne de lignis salicis per diem unum donec congeletur & aqua evanescat: deinde accipe de duobus salibus, scilicet de albo & viridi, & tere separatim, & desicca in furno per unum diem extracto pane, deinde solve in duplo sui de aqua dulci tepida, & cola in cucurbita & dimitte per sex dies: post extrahe & cola in caldario coagulationis, donec aqua consumetur per foramina in fumum & sal erit coagulatum: Tunc aperi ista duo caldaria, & in uno quoque inuenies saporem sapientum albi coloris, & saporem viridem à viriditate aris. Tunc accipe separatim & desicca in furno, & separatim solve, & separatim in fimo pone, & separatim congela donec perveniant ad hunc ordinem in septem diebus: Et quando erit factum, probetur super carbones utrum fumet vel non, vel in lingua liquecat, vel in manu. Solutio eius est, ut ponas in viscere, id est ampulla de vitro albo, & suspende super fumum qui exit de ventre equi, & per diem unum solvetur & mutabitur in aquam crystallinam, deinde distilla per alembicum cum amplo foramine ad modum unius digiti, & totum cum lento igne in balneo aquae, quia in cinere sine humore congelaretur: deinde fundetur super carbones in crucibulo donec fundatur & vertatur in naturam corporis, deinde dimitte infrigidari: Et quando erit frigidum, convertetur in naturam salis, quem postea bene tere & solve in aqua.

Salis alkali separatio.

Accipe de alumine aliofor, id est alkali bene trito partem unam, & super ipsam projice aquae pluviialis partes sex, & dimitte eam incerare in ea aqua tribus diebus, & moue quotidie bis vel ter cum baculo, ut melius fiat dissolutio, tunc distilla per filtrum, prius tamen bulliat in caldaria stagnata, donec sexta pars aquae consumetur: tunc huiusmodi aquam congela, ut praedictum est. Deinceps fiat ut dictum est in sale communi: hoc est dissolve ipsum in quadruplo sui tantum de aqua pluuiali, & distilla per filtrum, & congela, & hoc reiteta, donec inuenias ipsum super ignem sine strepitu, & tunc erit optime separatum.

Aluminis separatio.

Accipe de ipso albo plumoso partem unam & dissolve ipsum in quadruplo sui urinae puerilis antiquatae, & prius decoctae ad tertiam sui partem, & tunc distilla per filtrum, & mutetur de vase in vas, donec nihil fecis inueniatur in fundo vasis, vel distilla eam post sui decoctionem per alembicum, quod melius est: facta dissolutione distilla per filtrum, & tunc decoque cum igne leui usque ad consumptionem urinae, & erit optime separatum.

Atramenti separatio.

Fac per omnia de ipso ut fecisti de alumine iam eni, & erit optime separatum.

Nitri separatio.

Tere ipsum fortiter cum aqua salis communis bis vel ter, & tunc ablue ipsum cum aqua dulci donec sapor salis omnino recedat: postea funde ipsum, & erit optime separatum.

Additiones. Regimen salis nitri: Accipe de eo, ablue in aceto acerrimo mali granati duabus vicibus, & sicca ad Solem: deinde solve in duplo sui de aqua putei, & cola & dimitte in fimo per diem unum ad magis subtiliandum,

deinde cola & congela in cinere in cucurbita habente tria foramina ad modum
vnius digiti, deinde solue sub fimo in ampulla, postea distilla semel & reconde
aquam perfectam.

Regimen salis Atincar.

Recipe salem armoniacum, salem nitri hoc est alkali, salem communem ana
de vno quoque lib. semis, & de melle cocto & despumato uncias quinque
& de sero acetoso quinque vicibus distillato per pannum uncias decem, &
de vrina puerorum duodecim annorum uncias quindecim, omnia misce simul,
& solue & pone sub fimo duobus diebus, deinde congela in cinere per diem
vnum apertis foraminibus cucurbitae: postea solue in viscere (sive cucurbita)
sub fimo, & reconde aquam perfectam. Ista est aqua cum qua congelatur arg. vitu.
sine sublimatione & mortificatione: quoniam si posueris ipsum in crucibulo,
& calefeceris parum, & proieceris desuper tres guttas de hac aqua, congela-
tur, & mutat aë in infinitum, & cum eo soluis omnia corpora & spiritus: & va-
let ad Solē & Lunam secundum quod corpus fuerit preparatum ad alterutrum.

*Regimen nitri Indici, tere & ablue cum aceto de vino rubeo & mali grana-
ti quinque vicibus, deinde funde & extingue ipsum in aqua salis communis & ar-
moniaci de vno quoque ana uncias duodecim. In his quinque vicibus erit cal-
cinatum in subtilem puluerem, cui non est par ad Solem. Regimen nitri vio-
lacei, tere & ablue cum aceto sorbarum & mali granati septem vicibus, & sic-
ca ad Solem vel in cinere, deinde funde in fortissimo crucibulo ferreo, & ex-
tingue in aqua salis communis & armoniaci. Regimen nitri rubei, tere & ab-
lue in aceto mali sylvestris & citoniorum & in aceto prunellorum de spinis de-
cem vicibus, deinde funde his decem vicibus, & extingue in aqua omnium sal-
ium, id est aqua atincar, & erit calcinatum in calcem Solis, quae dicitur Acer
Soldani Babylonis. Regimen nitri albi, tere nitrum, & ablue cum aceto acer-
rimo albo viginti vicibus vna die, & sicca ad Solem post ablutionem, deinde
funde viginti vicibus in cacia ferrea, & viginti vicibus extingue in aqua salis
communis & alkali: erit calcinatum in calcem Lunae cui non est par, videlicet
ad Lunam.*

Talci separatio.

Accipe de eo quantum vis, & contere ipsum in pelle ouina vel vaccina &
lapillis crystallinis vel similibus sicut scis: & tunc ignias ipsum in cacia fer-
rea septies, omni vice extinguendo ipsum in aqua salis armoniaci & alkali
& nitri salium preparatorum ana commistis, & erit optime preparatum.

Plumborum duorum separatio.

Funde de quocunque horum volueris quantum vis, & tunc ipsum colatum,
& calidum extingue septies in aqua salis armoniaci, & erit optime separatum.

Ferri & aeris separatio.

Laminas cuiuscunque horum volueris ignitas extingue in aqua hac. R. sa-
lis armoniaci, baurac, nitri, atramenti, aluminis iamenii omnium ana vni-
cias quatuor, salis communis, salis gemmae ana uncias duas, & proijce super
ipsa aceti vini albi lib. vna & semis, pone ad Solem diebus septem, donec in ea
dissoluantur, & quanto plus steterit, melius erit.

Argenti separatio.

Accipe de eo quantum vis & funde eum in cineritio examinationis cum
plumbo, postea fac ex eo laminas ad grossitiem tui unguis, & cimenta eas
cum limatura chalybis pertenui, quae prius aceto & sale fuerit fortiter in-
cerata (sale & aqua prius abluta, & per noctem in duplo sui de aceto fortiter in-
rit macerata) & fac eas morari in furno panis optime calefacto per noctem v-
nam

nam, & in mane extrahe & dimitte in frigidari, & separa laminas à limatura, & funde eas & erit arg. optimè separatum.

Sulfuris solutio.

Tere ipsum super tabulam vitream donec sit vt medulla: cum quo teras quantum est ipsius quarta de sale armoniaco, deinde in aere delicca: postea imbebe ipsum ex aqua salis armoniaci sublimati, quæ sit tanta quantum est eius pondus aut parum plus: deinde pone ipsum in vas super quod sit aliud vas: Postea in humo ipsum in fimo quatuordecim diebus, & muta fimum seu stercus singulis tribus diebus: Resudabit enim vel soluetur si stercus fuerit calidum: & si non, tere ipsum bene cum aqua salis armoniaci, quantum in eo remanserit aliquid ex ea ne cures inde, & in humo ipsum donec solvatur. Quod si ante quatuordecim dies solvatur, non tamen extrahas donec dies compleatur: Stercus verò singulo triduo muta, & scias pondus sulfuris & aquæ, & cū solvatur, pondera ipsum. Quod si fuerit eius pondus cuius erat prius, bene erit: si fuerit minus, tanto erit melius: Et si fuerit plus, scias quod augmentum salis armoniaci est in ipso: Quod extrahes aut calefaciendo ipsum in vase aliquo, aut sublimando donec redeat ad pondus sulfuris: Deinde distilla ipsum: & qualis fuerit claritas, talis erit eius tinctura: si enim fuerit rubea, erit rubea: & si fuerit alba, erit alba. Congela cum ipso spiritum quemcunque volueris, & fige cū ipso, & calcina cum ipso, & cera cum ipso.

Modus distillandi est, vt sumas sulfur solutum & salē armoniacum, & ponas in vna cucurbita, & distillabitur in primis aqua salis armoniaci: pondera ipsa donec egrediatur, quod sit parum maioris ponderis: Aqua enim salis armoniaci est subtilis, & aqua sulfuris est grossa sicut lac: Diuide & operare cum eo in eo quod volueris, quoniam bonū est. Est autem sulfur difficile ad soluendum tamen sustine patienter. Eius altera solutio absque sale armoniaco est cum oleis: Aqua enim sulfuris est sicut oleum: acetum quoque soluit ipsum & cerat, & extrahit arg. eius virtutem, & rectificat ipsum, & facit ipsum Elixir, & ipsum dissipat & rectificat. Habes in Alberto in additionibus in cap. solutionis spirituum, secū dum Rasim in lib. de Luminae luminum, hoc expositum.

Sulfuris calcinatio.

Sulfur quantum vis tere & cribra & imbebe cum aqua salis armoniaci, & aceto mali granati: Et si erit ad Lunam, cum aqua salis communis & aceto acerrimo de vino albo tantū, donec cum contritione & imbibitione communiter desiccet in cinere decemvicibus in vno die: deinde pone in vase sublimatorio & sublima sex vel nouem vicibus: quod est vltimum tam ad Solē, quam ad Lunam, ex libro Emanuel.

Sulfuris separatio.

Accepe de eo bene trito quantum vis, & pone ipsum in sacculo lineo largo, & liga os sacculi, & pone in concha in qua sit lixiuum ad medietatem ponderis sulfuris de calce viua bene trita, & super calcē pone sacculū cū sulf. & desuper sacculū pone de calce viua tantū quantum est totū sulfur, & tunc pone conchā super recipiēs suum, & infunde desuper de optimo aceto (alibi dicitur fortissimo feruente) donec calx per optimè sit extincta: & hanc vaporatōnem reitera septies omni vice renouando calcē viuā: & tunc extrahe sulfur de sacculo & pone ipsum in vase vitreo & decoque ipsum in capitulo fortissimo in quo solutū sit prius in quadruplo sui de sale alkali & aluminis iam eni, nitri, salis armoniaci ana partem vnā, & decoque in igne leui cum suis vasis aqua & cinere mediante (alibi habetur in aceto vaporatōnis rerum suarum cum igne leui donec totum consumatur, tunc delicca & c.) per diem & noctem vnā,

tunc collige ipsum ut scis, & sicca & pondera: si fuerit libra una, adde ei limaturae ferri subtilis uncias octo, & frica fortiter insimul cum fricatoria in paropside vitreata, & rora cum quatuor vel tribus ad minus uncias aluminis iamenni extincti & dissoluti in octo uncias aceti distillati, & frica (vel tere) fortiter, & tunc addes uncias quatuor calcis viuae, uncias sex spumae maris, & iterum frica haec omnia fortiter in paropside praedicta, & tunc desicca per optimam ad Solem vel ignem lentum & tere per optimam & cribra per sedacium spissum, & tunc pone in aludel super stratum salis gemmae & sublima ipsum ut dictum est de mercurio, & reiterabis sublimationem & compositionem praedictam, & erit oleum optimam separatum: Serua ergo ipsum ad horam necessitatis in vase vitreo.

Modus rubificandi ipsum.

Modus est unus cum tincturis extractis de animalibus & arboribus vel lapidibus: Et alter est cum aquis rubificantibus, quae sunt de speciebus limpidis: Et est magnum secretum cum funditur aliquis horum spirituum in operatione, tunc enim est Elixir magnum.

Auri separatio.

Fac de eo laminas ad modum tuae unguis, & eas cementa cum hoc pulvere, R. salis communis separati partes duas, lateris antiqui in ripis fluuiorum & in litore maris reperti, quod melius est, partem unam, tere optimam & cribretur per sedacium spissum: tunc laminas dictas sic cementatas fac morari in medio athanor super tripodem per diem & noctem unam, & implendo athanor, id est furnellum carbonibus viuis, & quum minuuntur addendo semper de alijs, tunc igne remoto & infrigidato aperi crucibulum, & inuenies aurum optimam separatum.

Argenti nivi separatio.

Accipe de eo quantum vis & mortifica ipsum cum pondere sui atramenti separati, & cum tantundem salis communis separati rorando cum fortissimo aceto & assando in furno panis calido per noctem toties donec sit optimam mortificatum: & tunc tere ipsum optimam, & mitte ipsum in aludel super stratum salis gemmae, & accende leuem ignem donec humor cesset, & tunc vigora ignem paulatim donec totum arg. viui. ad vasis latera sublimetur, & hanc sublimationem reitera toties donec sit albidissimum, semper renouando omni vice praedictam compositionem, & erit optimam separatum.

Alia separatio mercurij quae in pluribus libris reperitur.

Accipe libram unam ex eo & mortifica ipsum cum pondere sui atramenti separati, & salis communis separati uncias octo, & aluminis iamenni separati uncias quatuor, & iterum soluti in fortissimo aceto in duplo sui rorando praedicta cum medietate huius aceti, in quo scilicet alumen iamenni est dissolutum, & frica fortiter in paropside vitreata, ut videatur quasi terra torrida: postea assa in furno panis in vase concluso, ita quod non respiret aliquo modo per noctem unam, & in mane extrahe, & pone in paropside & rora ipsum iterum, & frica cum medietate aceti quod reseruasti, & pone iterum in furno ut prius: tunc tere ipsum fortiter & cribra per cribrum spissum & pone in aludel supra stratum salis gemmae & pone ipsum super athanor, & fac sub eo ignem cum tribus vel quatuor carbonibus, donec omnis humorositas cesset, & tunc vigora ignem paulatim donec totum arg. viui. ad vasis latera sublimetur, & hoc reitera ter vel quater donec simile nivi sublimetur, omni vice renouando compositionem praedictam, & erit optimam separatum.

Additiones. Alibi sublimatur sic: R. de eo lib. 1. atramenti citrini boni lib. 1. salis communis albi combusti, lib. 1. aluminis de glacie lib. 1. tere omnia super por-

porphidum, quousque mercurius ibi mortificetur, ita quod nihil de eo vitium appareat, sed fiat totum nigrum ut lutum: postea pone in vase sublimationis, & sublima cum lento igne donec mercurius sublimetur: reduc eum iterum ad faeces suas imbuendo cum paucis aceto, & iterum sublima ut prius: ita fiat ter aut plus, donec sit albissimus.

Alibi ex libro Emanuel sic sublimatur.

Accipe de eo quantum vis, sicca & imbibere cum reiteratione fortissima in Sole in diebus Canicularibus donec erit massa dura cum aqua salis communis & aceti & aqua aluminis iamini si erit ad Lunam: si erit ad Solem, cum aqua salis armoniaci & atramenti. Deinde tere & pone in vase sublimationis, & sublima ipsum septem vicibus (vel undecim quod est ultima) tribus horis cum igne debili, & quatuor cum igne forti: non est tale super terram.

Arsenici separatio.

Vapora ipsum prius, ut docui te vaporare sulfur cum calce & aceto: & si non vis ipsum vaporare, non est vis: tere ergo ipsum vaporatum vel non vaporatum, per optimam cribra, & adde uncias quatuor (vel octo) de calcute (id est vitriolo) & uncias quatuor cerussae plumbi & rora cum uncias quatuor vel tribus ad minus aluminis iamini dissoluti in octo uncias aceti distilla ut fecisti in sulfure, & tunc pone ipsum in aludel, siue in vase sublimationis super stratum salis gemmae, & sublima ut scis: & itera hanc sublimationem, & erit optimè separatum, semper renouando dictas faeces.

Arsenici calcinatio.

Tere, cribra, & imbibere cum aceto accerrimo, in quo solutae sint unciae decem de sale aliquantulum praeparato, & si erit ad rubeum, cum aceto magis li granati in quo sit solum sal armoniacum, quod melius augmentat tincturam rubeam: Deinde postquam erit bene tritum cum imbibitione, & de siccatione quatuor vicibus in cinere, pone in vase sublimationis & sublima quinque vicibus vel septem, quod est ultimum super eandem faciem: Et valet tam ad Solem quam ad Lunam. ex Eman.

Salis armoniaci separatio.

Accipe de eo trito lib. 1. de spuma maris uncias quinque vel sex & de sale gemmae uncias duas, de sale communi & aluminis iamini ana unc. duas coterere haec omnia simul fortiter & cribra per sedacium spissum, & tunc mitte in aludel super stratum salis gemmae, & sublima ut scis, & itera super ipsum semel compositionem & sublimationem, & erit optimè praeparatum. observa bene.

Tutiae separatio.

Accipe de ea quantum vis, & ignias eam in cacia ferrea septies, & omni vice extingue eam in aceto vini mirae fortitudinis, tunc redde ei acetum, in quo extincta est, terendo & imbibendo super marmor, & siccando ad Solem & tunc sublima eam sicut scis, et erit optimè separata.

Magnesiae & marchasitae separatio.

Accipe de quacunque harum volueris quantum vis, & ignias eam in cacia ferrea septies omni vice extinguendo eam in aceto fortissimo sicut dictum est de Tutia, sed tamen qualibet vice post extinctionem extrahatur ab aceto, & ponatur super porphidum vel porphyriten lapidem & fricetur fortiter, & cum aqua dulci abluatur. Hoc facto, igniatur ter, & omni vice extinguatur in aceto citrino, & erit optimè separata.

Præparationes salis communis, salis gemmae, & alkali.

Accipe de quocunque volueris separato partem unam, urinae puerilis antiquata & decocta ad tertiam sui partem & distillata per filtrum partes

203

duas & dissolue ipsum in ea, & distilla per filtrum & congela cū igne leui sicut scis, & sic itera sex vicibus, sed omni vice post coagulationem fac ipsum morari in vase concluso in furno panis per noctem vnam: hoc facto decoque ipsū ter, omni vice in duplo sui de aqua hac, R. seri lactis acetosi caprini partes quatuor, olei cōmunis abluti cū aqua dulci, & per alembicū distillati, vel pinguedinis testudinis, quæ melior est, mellis albi despumati ana, & omni vice coagula & assa ipsum in furno panis qualibet vice sicut prædictū est. Tunc solue ipsum per se in vase solutionis vt scis, vel in aqua animalis semel distillata, quod erit factum die vna, & tunc distilla per alembicū, & adde ei æquale pondus sui de aqua aluminis (animalis) septies distillata per alembicū quatuor vicibus cū aqua vel cinere, et tribus cum cinere sine aqua: Et tunc coagula cum vase coagulationis cum igne leui, aqua et cinere mediante, ita quod tota aqua consuetur vel coaguletur cum eo: tunc resolue ipsum ter, et omni vice distilla per alembicū et coagula et proba ipsum super laminā ignitam, quā si fluxerit ad modū cere vel plumbi, factum est: si non, reitera super ipsum vltimū opus donec sic contingat, et tunc erit optimè præparatum.

Aluminis iameni preparatio

Accipe de eo separato partem vnam, & dissolue, & in vase solutionis cū aqua animalis (seu vrina) semel distillata per alembicū & coagula: Et tunc adde ei tantundē prædictæ aquæ animalis, & coagula insimul, sicut prædictum est in salibus, hoc est, vt totum coaguletur cum ea, & sit prius septies distillata per alembicū, quatuor vicibus cum aqua & cinere, & tribus cum cinere: tunc iterum dissolue & distilla prædicto modo per alembicū & coagula sicut scis in vase coagulationis, & ita fac donec currat super laminas: & erit optimè præparatum.

Aliter. Pone alumen iameni in ollam vitreatam & argillatam, & pone in furno panis per diem vnam, deinde extrahe & tere, & imbebe cum aqua salis communis soluti in aceto de vino albo & vrina pueri duodecim annorū: Sed de sale & aceto & vrina æqualia sint pondera, distemperetur, et per pannū coletur, et de hac aqua imbebe cum trituratione et desiccatione aluminis iamenti quinque vicibus, & erit nimis albū: deinde pone in viscere (id est cucurbita vel bociā) sub fimo per diem vnum, et soluetur, distilla semel, deinde congela vtsit niuei coloris: deinde reconde, quia omni die potest dissolui citissime in aquam claram: Et est vnum de retinaculis, tamen habet potestatem soluendi. Et etiam eadem est præparatio aluminis zucharini. Ex lib. Emanuelis.

Vitreoli preparatio.

Accipe de eo quantum vis vt prius, & ignias & extingue sicut præceptum de Tutia in aceto, postea solue ipsum in vase solutionis cum tantundem sui aquæ vitæ præparatæ: & cum bene solutū fuerit distilla per alembicū donec tota aqua distilletur rubicunda & clara, & tunc eam coagula: Et hoc opus itera super ipsum, id est solutionem & distillationem, & coagulationē, donec super laminam velocissimè fundatur, & tunc adde ei æquale pondus sui de oleo aluminis rectificato cum suo igne: tamen sit oleum prius distillatum & rectificatum rubeum, tunc ambo, id est oleum dictum & aqua salis vitreoli rubicunda, & sal eius rubeum dictum iungantur insimul & rectificentur insimul semel, & erit optimè præparatum.

Nitri preparatio.

Accipe de eo separato quantum vis & funde ipsum & extingue septies in aqua salis communis præparati, & tunc contere ipsum & abluere a sale cum aqua dulci, postea sicca ipsum & pondera & adiunge ei medietatē sui de plum-

plumbo præparato, et funde inſimul, et iterum tere: et tunc adde ei æqualiter pondus ſui de mercurio optimè ſeparato, et contere inſimul rorando cū aqua ſalis cōmunis præparati, et aſſando in furno panis per noctē: Et tunc ſublima fugitiuū ab eo toties donec totus in fundo vaſis cum eo remaneat: tunc ablue inde ſalem cum eo aceto diſtillato, quo factō ſicca totum illud per optimè, et cera cum aqua vitæ et ſolue in furno: Et fac poſtmodū de eo per omnia, vt dicam in præparatione auri, id eſt diſtilla per alembicū et cōgela et cera cū oleo philoſophico, et erit optimè præparatum.

Talcī præparatio.

Accipe de eo ſeparato quantum vis, & pone iterum in ſacculo lineo ſpiſſo rotundo, & largo, & liga os eius & ſuſpēde ipſum ſuper vaporem huius aquæ: R. vrinæ ſublimatæ partes duas, ſalis armoniaci partem vnā, & ma neat ſacculus ſuper huiusmodi aquam tribus diebus & totidē noctibus. Quarto die aperi ſacculum & intromitte de lapillis albis ad ſufficientiā, & tunc os ſacculi liga ſtriçtè, & pone ipſum in ſcutella vitreata, & proijce ſuper ipſum de aqua, cum qua fuerit vaporatum, & frica fortiter inter manus, donec talc per poros ſacculi exiens, in fundo ſcutellæ decida: tunc dimitte ipſum reſidere, & effunde aquam ſubtiliter, & inuenies ipſum in fundo ſcutellæ ſimilē arg. viuo præparato & ſoluto & diſtillato per alembicū, tunc pone ipſum ad ſoluendū in ſolutione noſtra: & cum fuerit aqua clara, imbibere ex ea pondus ſui de arſenico adminiſtrato, & iterum mitte ad ſoluendum, et cum ſolutum fuerit diſtilla per alembicum ita vt nihil remaneat in fundo cucurbitæ, et fiet aqua valde peruia, et coagula eam, et cera in crucibulo tenui ſuper ignem lentum cum oleo albo philoſophico ſicut ſcis, ita vt currat ad modū ceræ vel plumbi ad minus: et de hoc cerato proijce pondus vnū ſuper cētum cuiuſcunq; vis duorū plumborū ſeparatorū, et fiet Luna melior ea quæ eſt de mineris cum Dei auxilio, et eius virtute.

Auri præparatio: hic eſt modus faciendū ex omni corpore lapidem ſeu Elixir quodlibet ſecundum ſuam ſpeciem: uel compoſitè, ſi miſtionē intelligas: Ideo nota.

Accipe de eo ſeparato vel ſubtiliſſimè limato quantum vis, & ſublima ab eo æquale pondus ſui de arſenico vel ſulfure rubeo ſublimato ad rubeū, & albo ad album, donec medietas eius cum eo in fundo vaſis figatur. Et im bibe totum hoc de pondere ſui aquæ ſalis cōmunis ſeparati & perſoluti, & ſicca & aſſa in furno calcinationis die & nocte vna, tunc ablue inde ſalem cum aqua dulci, & ſicca iterum: & tunc cera ipſum cum ſale armoniaco ſeparato rubeo ad rubeū, & albo ad album, & tunc pone totū ad ſoluendum donec aqua clarifiſſima fiat: Et tunc ſublima huiusmodi aquā & diſtilla per alembicū, & coagula & cera in crucibulo ſuper ignem cum oleo philoſophico fixo rubeo ad rubeum, & albo ad album. Et tunc proijce de ipſo ſi eſt ad rubeum ſuper arg. & fiet aurum bonum: & ſi eſt ad album, ſuper æs, & fiet arg. bonum.

Alia præparatio auri quæ alibi reperitur.

Accipe de eo ſeparato & ſubtiliſſimè limato partem vnā, & æquale pondus ſui de arſenico ſublimato rubeo, & frica inſimul fortiter, & pone in aludel cum tantundē ſalis cōmunis præparati rubei & ſublima arſenicū ab eo bis vel ter, & erit optimè præparatum.

Additio. Accipe bonum aurum purum, & habeas coram te paropſidē cū aqua munda dulci, & habeas cotem aſperam mundam, cuius vnum caput teneas in manu tua, & aliud ſtet in fundo paropſidis in aqua, et tunc frica aurum in cote ſape madefaciendo cotem cum aqua, quia limatura deſcendet ad fundum vaſis ſubtilis: fac ergo tamdiu quod limetur de auro quantum volueris:

deinde permittite ita per horam, et projice aquam cum facilitate, et ablue ter et sicca. Eodem modo facias de argento: sunt qui limant cum lima subtili, et ita utuntur. Ex lib. de Artibus Romanorum.

Argenti preparatio.

Fac de limatura argenti separati per omnia ut de auro dixi: hoc est sublimato ab eo equale pondus sui de arsenico vel sulfure sublimato rubeo ad rubeum et projice similiter ipsum super arg. vel æs.

Alia preparatio argenti.

R. de limatura argenti separati quantum vis, et fac de ea cum sublimato arsenico albo per omnia, ut dictum est in auro.

Plumborum duorum preparatio.

Recipe de quocunque eorum volueris separato partem unam, & funde ipsum in cacia ferrea, & projice super ipsum pondus sui de sale comuni separato & pulverizato, & commove fortiter cum instrumento ferreo donec totum plumbum in pulverem convertatur, tunc ablue ab eo salem cum aqua dulci, & desicca pulverem illum & pondera, & imbue ipsum cum tantundem sui de aqua salis communis separati, & per se soluti, & tunc pone in crucibulo bene concluso ne respiret, & fac ipsum stare in furno calcinationis per tres dies & noctes: tunc eo infrigidato extrahe inde sal omnino cum aqua dulci, & tunc iterum ablue cum aqua dulci de paropside in paropsidem ad modum cerussæ, ita ut fiat albavix: tunc desicca ipsam ad Solem, & postea fac de ipsa per omnia ut prædixi de limatura argenti: & erit optime separatum.

Ferri & æris preparatio.

Accipe de quolibet horum volueris separato & subtilissime limato partem unam, & ablue ipsum ter omni vice cum medietate sui de arsenico, cuius medietas sit præparata ad comburendum corpora, & alia medietas separata solum, & fac ipsum manere in athanor calcinationis per diem & noctem: & omni vice fac ipsum descendere cum oleo (tartari) & per botum barbatum donec album & clarum descendat, & tunc tere ipsum & lima subtiliter & rora ipsum cum aceto fortissimo in Sole calido donec ipsum optime rubificetur: tunc pondera ipsum et adde ei tantundem arsenici rubei, et fac deinceps per omnia ut prædixi de auro.

Argenti vivi preparatio.

Accipe salis armoniaci, salis aluminis iameni, cuperosæ ana vnc. tres, distilla hæc in quatuor libris aceti distillati, & tunc mitte in ipso lib. unam cerussæ stanni, & fac ipsam manere intus per mensem vel amplius, quia quanto plus intus steterit, tanto melius est, & moue ipsam quotidie bis vel ter, & cum operari volueris, dimitte quiescere, donec clarificetur: & extrahe inde aquam claram cautè, & distilla ipsam per filtrum: tunc congela ipsam, & congelatam pondera, & ipsum imbibe cum tertia parte sui de aqua calcinata alba ad album, & rubea ad rubeum: & tunc assa in furno panis per noctem, & post dissolue per se sicut scis, & inde imbibe mercurium separatum ad pondus eius paulatim super porfirium, & sicca bene & sublima sine strato aliquo alembico superposito cum suo recipiente, & quod sublimatur reduc super fæces suas terendo super marmor, redde ei aquam quæ ab eo distillauit: & sic reitèra toties, donec inde nihil sublimetur: Et tunc remoue sales abluendo cum aqua dulci, & tunc pone totum illud ad descendendum, & fac descendere in laminam, & cum descenderit fac sub eo ignem septem diebus secundum quod dicam inferius in operatione verissimi Elixir: tunc fac de eo ut fecisti de auro.

Alia

Alia preparatio mercurij, & calcinatio eiusdem, quæ habetur alibi.

Recipe salis alkali, salis gēma, salis aluminis, salis armoniaci separatorum partem vnam, & solue hæc omnia in duplo eorum de aqua occulti lapidis albi sublimata ter sine inhumatione, & dimitte quiescere die & nocte vna, tunc distilla per alembicum & coagula cum igne leui in vase coagulationis, tunc resolue ea prædicto modo ter, & distilla per alembicum & coagula, & proba super laminam ignitam, & si se resoluerit vt cera vel plumbum, factum est: sin autem, reitèra super ipsum vltimum opus donec sic contingat, & erit Atincar. accipe igitur mercurij separati partem vnā, & de prædicto atincar per se soluto tantundem, & inde imbebe mercurium paulatim super porfidū, & cum totū absorbuierit desicca ipsum leuiter, & pone in aludel sine strato aliquo: & alembico superposito cum suo recipiente, & obturatis iuncturis cum luto magisterij sublima ipsum: & quod sublimabitur reduc super fæces terendo super porfidum, & reddendo ei aquam quæ ab eo distillauit, & sic itera toties donec inde nihil sublimetur: & erit mercurius bene calcinatus & præparatus. Tunc accipe de aqua pluuiali distillata per alembicum & solue prædictam sublimationem in quadruplo sui huius mercurij aqua, ita quod totū atincar dissoluatur in ea, & mercurius remaneat in fundo paropsidis calcinatus. Cola igitur inde aquam cum filtro, & ita fac donec omnis falsedo recedat: tūc desicca ipsum & serua in vase vitreo ad horam necessitatis.

Sal atincar.

Calcinatio mercurij. Accipe salis cōmunis, salis gēma, & aluminis iam enī ana quantū vis, & solue: de hac aqua imbebe super marmor mercurium sublimatum terendo quovsq̃ satis biberit. Postea pone in cucurbita cum alembico & desicca: semper autem reddatur ei sua aqua distillata ab eo donec totā biberit, nec ascēdat: postea dissolue in aqua pluuiali, & inuenies in fundo mercurium album.

Additio alia.

Solutio ipsius.

Accipe salem armoniacū præparatum cum vrina præparata quovsq̃ sit lactea & dissolue in fimo equino sicut scis, et congela. Additio.

Auripigmenti sublimatio.

Recipe auripigmenti præparati lib. vnā, & batituræ cupri aut æris lib. .i. salis gēma aut salis cōmunis lib. .i. & hæc tria tere bene super lapidem marmoreum & misce bene & tere minutè: deinde fac lectum vnum salis cōmunis in sublimatorio, & super illud stratum pone auripigmentū cū sua medicina, & sublima totum insimul vt sit in mercurio: Sed in hoc non requiritur tantus ignis, quia sulfur & auripigmentum citò comburuntur: & quando fuerit sublimatum videas si quid manserit in fæcibus: si sic, iterū sublima fæces quovsq̃ intus nihil remaneat, & pone cum illo sublimato & sublima ter, & serua mundè.

Aliter sic sublimatur.

R. auripigmenti præparati lib. .i. salis cōmunis præparati lib. .i. stanni calcinati aut plumbi lib. semis, cupri combusti aut limaturæ cupri aut ferri lib. semis, tere res ipsas quamlibet per se, & postea misce simul & tere minutè, & pone ad sublimandū vt dictum est supra, & sublima ter & serua.

Descensio auripigmenti.

Recipe auripigmentū præparati dimidiā lib. & lib. dimidiā tartari calcinati & tantum calcis viuæ, & vnum quarterum salis cōmunis præparati, & tere bene omnia insimul, & pone cum aqua albuminis ouorum rectificata, & pone cum pauco sanguinis porci seu pinguedinis, & fac pastā non nimis duram, sed medio modo: & pone in descensorio, & sint intus virgulæ ferreæ,

S

quæ teneant pastam in fundo ne cadat quando vas vertetur quod inferius est superius: & appone coopertorium & claudē cum argilla & fimo equino: Deinde fac fossam in terra, et verte vas quod superius inferius, et pone sic in fossa et appone terram circumquaq; et fac parū ignē in principio: et deinde paululum augmentando, et hoc per dimidium diem, et in fine facias ignem fortē. Et nota, quod parū foramen quod est in parte inferiori vasis, semper debet esse apertum: et post sex horas dimitte ignē vt in frigidetur, et aperi vas, et reperiēs ad latera coopertorii auripigmentum quod descēderit album in similitudinem metalli albi fusi, vt argentū: illud collige et serua. Et si aliquid remanserit in facibus, iterum tere minutē, et appone aquam albuminis ouorū: et sic fac pastam, et fac descendere vt prius, et pone omnia simul.

Sulfuris et arsenici preparatio.

Accipe de quocunq; eorum volueris separato quantū vis, & decoque ipsum in pinguedine porcina vel arietina aut hircina in vase decoctionis, ita quod pinguedo semper super sit tribus digitis ad minus, & semper pinguedo quæ super eleuatur remoueatur cum cochleari, donec ex ea nihil eleuetur: tunc remoue pinguedinē decoquendo in capitello facto ex cinere clauellato & calce viua & aceto distillato per alembicum: tunc calcina prædictū atincat prædicto modo vt fecisti mercuriū, & abluē cum aqua pluuiali distillata per alembicum, vt totum quod attingitur remoueatur, vt dictū est in mercurio: Tunc accipe de quocunq; eorum vis partem vnā & pone in aludel cum duabus partibus aquæ occultilapidis albi inhumati distillati & rectificati: super alembico superposito cum suo recipiente, & claudē iuncturas cum luto magisterij vt nō respiret, & pone in aludel in vase fictili cinere trito (vel tamisato) pleno, & fac desubtus ignem lentum sex diebus. Et septimo die vigora ignem donec nihil distilletur, semper aquam quæ inde distillat reducendo super facies, donec nihil possit distillari. Tunc igitur remoto igne per noctē & diem vnā, refrigerari permittē: in fundo vasis inuenies laminam crySTALLINAM, quam serua in vase vitreo bene sigillato ad horam necessitatis.

Additiones. Alia preparatio sulfuris.

Tere sulfur vitrum minutē & pone in sacco lineo, & liga largē, & suspende in vno potto super ignem, & pone intus satis de lixiuio quod docebitur, & facias infra diu multū bullire: deinde remoue de sacco & pone in patella terrea, & coque per dimidium diem in vrina separata: deinde cola vrinam, & iterū pone in sacco & coque iterum per dimidium diem in lixiuio: postea extrahe & projice supra de aqua calida ad salem remouendum: deinde exicca ad Solē & erit bene præparatum.

Sulfuris sublimatio.

R. sulfuris præparati, limati ferri aut cupri ana lib. i. & libram salis communis præparati: tere bene hæc omnia & misce simul, & appone de aceto & fac pastam, & pone in sublimatorio & luta circumquaq; cum argilla, & pone per noctem in furno ad exiccandum: de mane extrahe & fac puluerem minutum, & postea sublima, & hoc ter, & serua. Lixiuū cum quo præparatur sulfur & auripigmentum. **R.** vrinæ puerorum bene præparatæ, calcis viuæ & salis communis præparati & cineris fabarum aut sarmentorum vineæ, & fac inde lixiuū iterando colationem quater aut quinquies, & appone satis de sale communi aut de sale alkali.

Arsenici preparatio.

R. auripigmentum quantum voles, coque in oleo lini aut amygdalarum amararum, aut in sagimine porci super parū ignem per dimidium diem: & sit tantum

tantum oleum aut pinguedo quod natet super auripigmentum ad spissitudinem digiti: & debet prius esse tritum in puluerem minutissimū: deinde post decoctionem aufer ab igne, & dimitte residere per aliquod tempus, deinde cola pinguedinem extra ut melius potes: Postea pone super ignē, & appone satis de vrina, & fac bonum ignem, & moue saepe cum baculo & fac bullire per duas horas, & deinde cola vrinam, deinde pone super ignē, & pone desuper acetum præparatum ad magnam quantitatem, & facias bonum ignem, & fac bullire per duas horas aut tres, & aufer ab igne, & extra cola acetum & iterum coque in vrina præparata, & iterum in aceto ad melius extrahendum pinguedinem, & projice super aquam bullientem saepe. Deinde recipe & liga in sacco lineo non nimis stricto sed largo & cooperias in lixiuio supradicto, & fac intus bullire tuum auripigmentum ligatum in sacco lineo, & semper aufer imunditias quæ supernatabunt quousque plus non appareant. Postea extrahe & fac bullire in aqua ad extrahendum salem, & quando satis bullierit aufer et projice desuper satis de aqua ad extrahendum pinguedinem & salem, & tunc erit bene præparatum ad sublimandum & ad descendendum.

Salis armoniaci præparatio.

Accipe de eo separato quantum vis, & solue ipsum sicut scis in albuminibus ouorum elixatorum, vel in aqua trium generum salis distillata per alembicum aqua & cinere mediante, & aquam quæ inde distillabit, redde ei, & sic fac donec nihil inde sublimetur. Itera ergo solutionem dictā & distillationem & coagulationem sex vicibus, & septima vice solue ipsum in duplo sui aquæ occulti lapidis albi inhumati, distillati, & rectificati, & cum benesolutum fuerit, mitte in aludel prædicto modo ad distillandum & coagulandum, ita ut tota aqua consumatur: tunc proba eum super laminam ignitā: quia si se resolverit ut cera, sine alicuius fumi emissionem, factum est: quod si non, fac donec illud contingat: & erit optimè præparatum. Serua ergo bene ipsum in vitro bene concluso.

Additio: Soluitur autem sal armoniacus in albuminibus sic in vna hora: Accipe ouum decoctū durum, & illud scinde per medium, & remoto vitello imple concavitatem eius prædicto sale in puluerem redacto, & teneas inter manus bene clausas, aut in cucurbita infra balneum, et per horam modicū comprimendo emanabit aqua, et hoc iuuat ad illud fixandum.

Alia præparatio eius quæ in pluribus libris reperitur.

Accipe de eo separato quantum vis, & solue ipsum per se sicut scis, & distilla per alembicū & pondera, & adde ei æquale pondus sui de aqua albuminis iam præparati si est ad album, vel vitrioli si est ad rubeum: & coagula simul hanc solutionem & distillationem, & coagulationem reitera super ipsum septies, vel donec super laminam velocissimè fundatur ut cera sine alicuius fumi emissionem.

Tertia præparatio.

Accipe de ea separata quantum vis, & imbibe eam cum aceto fortissimō in quo sal comune sit resolutum, et sicca et assa in furno calcinationis per diem et noctem vnam, tunc ablue eam cum aqua dulci et sicca, et sic iterum quinquies: tunc tere ipsam cum sale armoniaco separato rubeo (vel cū aqua viridis æris aut aqua auri resoluti, et sicca ad Solem, aut super ignem si velis, septies aut octies, postea pone ad soluendum, deinde ad congelandum, & iterum ad soluendum, & postea ad congelandum: deinde tere & incera cum oleo rubeo Philosophorum, aut alio oleo bene rectificato, & pone ad soluendum et congelandum bis, et proba super laminam calidam si citò fundatur: si non,

reitera terendo & ponendo in crucibulo super ignem, & incorporando cum oleo guttatim, donec citò fundatur super lamina, & proijciatur vnum super quinquaginta æris aut Lunæ) & solue & distilla per alembicum & congela in lapidem quem cera cum oleo philosophico rubeo, & proijce super æs purgatū, & fiet aurum bonum.

Magnesie & Marchasite preparatio.

Accipe de quacunque harum vis separata partem vnam, & imbibe eam cum pondere sui salis cōmunis separati et soluti, duplo sui de aceto, et sic ea et pulueriza subtiliter, et pone in aludel, et fac subtus leuem ignem donec humiditas cesset, et postea fac sub ea fortē ignē duobus diebus cum suis noctibus, tunc ablue ab ea salem cum aqua dulci, et sicca et contere eam cum tantundem sui arsenici separati rorando cum quarta parte sui de aqua salis cōmunis separati, et sublima ipsum ab ea bis vel ter, semper reducendo sublimatum super faeces suas: deinde fac totum descendere per botum barbatum cum oleo et nitro toties donec descendat frustum album vt argentū, et solue et distilla per alembicum et coagula, et hoc frustum cera cum aqua salis armoniaci preparati in lapidem crystallinū, quē cera cum oleo philosophico albo super ignem, et proijce desuper stannum et fiet arg. bonū: et hoc arg. proijce super æs, & dealbabitur optimē, & tunc iunge ipsum argento bono & fiet optimū.

Additio. Aliquī dicunt, quod non est necesse sublimare tutiam, magnesiā, nec marchasitam: dummodo tamen fuerint preparata. Magnesia verō & marchasita sic preparantur. Tere quovsque fiant pulvis minutus, deinde fac bullire in aceto & in aqua tartari per dimidium diem in quolibet: & postea in modico aceti, deinde cola aceti: & laua cum aqua cōmuni & sicca puluerem et serua. Et si hoc modo preparantur nō est necesse sublimare. Tutia verō quatuor sunt species, sed cōmuniter vtuntur ea quæ parum viridis est, & preparatur sic: Tere minutē & pone in cochleari ferreo, & pone cochlear in igne quovsque tutia sit bene calefacta, deinde proijce in aceto, postea extrahe & pone in dicto cochleari, & repone super ignem, & iterum calefac bene, & iterū proijce in aceto: & sic fac septies, et erit bene preparata. Sic preparatam potes sublimare. R. tutiam preparatam ad vnam libram, salis communis dimidiam libram preparati, et dimidiam libram habiture (vel batiture) hæc omnia similiter minutē, & pone in vase sublimatorio absque strato salis, & claude fortiter cum argilla: & fac primò per vnum diem, quovsque humiditas exierit: deinde magnum ignem per vnum diem, postea depone & aperi sublimatorium & reperiēs tutiā super faeces, quia non fugit ignem tantū sicut alij spiritus, nec ascendit in coopertorium sublimatoriij: sic sublima simul, & serua.

Preparatio urine. Ponitur in pluribus loco aceti.

Collige vrinam puerorum duodecim annorum in vase vitreato: & cum plenum fuerit, sine ipsam quiescere septem diebus, tunc euacua eam in alio vase cautē, ita quod fæx quæ est in fundo non cōmisceatur, & ita tera commutando de septem in septem diebus de vase in vas, donec nihil fæcis de ea resideat: tunc coque ipsam vsq; ad tertiam sui partem & despuma & distilla per filtrum vel alēbicum quod melius erit, & ipsam in vase vitreo ad opus tuum serua.

Aque vite simplicis preparatio.

Oculti lapidis albi elixati quantum vis accipe & cōtere fortiter donec fiat sicut medulla, & fermentari per diem & noctem illā dimitte, & tūc pone in vase distillationis bene sigillato, & distilla aqua et cinere mediantē, et aquam distillatam mitte super faeces suas, et distilla iterum, et sic fac ter:

ter: in pluribus libris non precipitur vt ponatur super fæces suas, sed quòd bis distilletur solùm, & erit factum: & tunc distillabitur aqua alba vt lac, quam vñ sui reserua.

Additio. Liber duodecim aquarum ex lib. Emanuel.

Accipe argentum viuũ & mortifica ipsum cum rebus adurentibus, & per uis, scilicet cum sale cõmuni & aceto acerrimo, alumine iameni, & limatura ferri tribus aut quatuor diebus, deinde sublima septem vicibus super eandẽ facem: Deinde solue cum alumine iameni soluto in sale & aceto acerrimo ad libitum omnia: & pone arg. viu. sic imbibitũ sub fimo per quatuor, aliàs octo dies, et vertetur in aquam claram, postea distilla semel, et proijce facem nigrã quia per acuitatem salis aceti omnes partium superfluitates depurantur: et reconde aquam vitæ, cum qua fermentatur Elixir album, soluendo et congelando.

Secunda aqua. Accipe calcem Solis quæ est fermentum Elixiris rubei, & solue cum atramento prius soluto in sale armoniaco & aceto mali granati per dies quatuor, & quando est dissolutum distilla semel aquam claram, limpidam rubeam & citrinam & odoriferam: Virtutem habet tingendi & etiam congelandi & soluendi beneficio salis: & hæc aqua est fermentum Elixir rubei.

3 Accipe calcem argenti boni & solue ipsam calcem cum alumine iameni soluto in sale & aceto acerrimo: postquã solutũ fuerit, distilla ipsam aquam semel, quia est fermentum Elixir albi.

4 Stanni: Accipe calcem stanni, solue in alumine iameni & aqua salis communis, omnia solue in aceto de vino albo per quinque dies sub fimo. Deinde distilla semel aquam claram & albam, quæ habet virtutem soluendi & congelandi, & ponitur loco argenti in albo Elixir.

5 Saturni: Accipe calcem plumbi, solue cum atramento & sale armoniaco in aceto mali granati & sorbarum, quæ sunt retinacula: & postquã erit solutum in tribus diebus sub fimo, distilla semel: et ponitur loco auri in compositione Elixir, quia ibi sunt multa tingentia in Solẽ.

6 De calce peregrinorum. Accipe calcem peregrinorum & solue cum alumine iameni & zucharini solutis cum sale cõmuni & aceto de vino albo per septem dies: postquã erit solutum, distilla semel aquam claram, subtilem, & odoriferam: habet virtutem soluendi & congelandi: est fermentũ Elixir albi.

7 Aqua gambariua: R. calcem gambariuam & solue cum atramento soluto cum sale armoniaco in aceto mali syluestris, & postquã per tres dies erit soluta, distilla semel: quia per acuitatem salis & aceti tingit, soluit, & congelat.

8 De calce ouorum: Accipe calcem ouorum gallinæ & solue cum alumine iameni & zucharino & sale cõmuni: omnia solue in aceto acerrimo facto ex vis acerrimis per quinque dies, postea distilla semel per alembicũ, reconde aquam, quæ valet ad Lunam loco aquæ calcis argenti.

9 Lilij: R. florẽ et pista cum radice ipsius, et sit ad libitum de vtroq; et semper roretur cum aceto de vino albo, quia melius et citius depurantur et subtiliantur per acuitatem aceti: cola & dimitte residere per tres dies, iterum cola, & ita fac colando per pannum donec erit clarum: deinde claude cum oleo abluto per quinque dies, & distilla semel aquam claram subtilem & odoriferam quæ valet ad Lunam.

10 Florum papaueris agrestis rubei: R. flores illos, & pista cum aceto mali granati, & sorbarum semper rorando, quia citius inde clarificantur, postea cola per pannum quinque vicibus semper residendo, deinde postquã erit clara, claude cum oleo abluto per quinque dies, & distilla per alembicũ semel

aquam claram, quæ valet ad Solem.

11 Squillæ: Accipe radicem squillæ & pista semper rorando cum aceto, in quo solutæ sint sex vnciæ de sale communi aliquantulum præparato: & cum bene fuerit pistatū cola per pannū decem vicibus donec erit clara, postea clau de cum oleo abluto sex diebus. deinde extrahe & distilla per alembicū tribus vicibus aquam clarā, pulchram, odoriferam: & valet ad Lunam, habet virtutē soluendi & congelandi.

12 R. albumina ouorum coctorum fortiter, tere in mortario cupreo, pone in phiala vitri, & deinde sic in fimo ad putrescendū quousq; redacta sint in aquā deinde extrahe & distilla per filtrum, postea per alembicum forte, duplex, iuncturis bene sigillatis, & non sit magnus ignis, sed omnia distilla per cineres calidos, & post distillationem iterum pone in fimo per quatuor dies, & distilla iterum ad lentum ignē & multos cineres: & sic fac ter aut quater vsq; quo habeas signum perfectionis: hanc serua quia est preciosa.

Olei vitellorum oxorum præparatio, quæ in pluribus reperitur libris.

Accipe vitella quæ extraxisti à prædicto lapide occulto albo (parū supra in præparatione aquæ vitæ simplicis) & contere ea ad modum medulle & pone de ea lib. semis in alutel alembico superposito cum suo recipiente, et distillabitur aqua rubicunda crocea, et spissa, et abiectis facibus à vase in humas eas per octo dies, reddendo eis aquam quæ ab eis distillauit, et iterū distilla per alembicum aqua et cinere mediante, et ita itera tribus vicibus. Hoc facto distilla tribus vicibus cum cinere sine aqua, et tunc aspice si sit album, et proba ipsum cum are ignito ad modū nummorum: quia si dealbauerit ipsum intus & extra bonum est: & si non, itera donec sic contingat, & semper super facies suas fiat distillatio: Ignis verò qui remanebit in fundo vasis siccus, & niger rectificetur: sic redde ei aquam albam, claram, quæ ab eo distillata fuerit assando & imbibendo, & postmodum da ei bibere aquam primam donec rubicundissimus fiat: Et tunc accipe de isto igne quantum vis, & solue ipsum in quadruplo sui de oleo suo rectificato & distilla donec rubicundissimus distilletur. Serua ergo ipsum in vase vitreo bene concluso.

Alia præparatio olei vitellorum.

Fac de vitellis prædictorū albuminū vt præcepi de albuminibus, & quod distillabit ab eis erit oleum vitellorum.

Capitellum de calce uiua & cinere clauellato.

Accipe calcis uiuæ partem vnam, cineris clauellati partes duas, proijce super ipsa quadruplū sui de aceto forti calido, & itera supra cōpositionē donec sustineat onus colando in concha lixiuij: Quidā cum calce & cineribus addūt aluminis iamēni aliquantulum, & salis armoniaci medietatē ponderis aluminis iamēni. luvat etiā ad fixandum.

Aqua de lithargyrio.

Accipe frusti lithargyrii partem vnam, salis alkali, aluminis iamēni separatim ana quartam partem frusti prædicti, salis armoniaci medietatem eiusdem frusti: dissolue alumen & salē alkali in duplo vel triplo sui de aceto prædicto modo & cōmoue omni die ter, donec totum in huiusmodi aceto dissolutum & clarum appareat, tunc distilla per filtrum, & ad opus tuum referua.

Frustum de lithargyrio.

Accipe de lithargyrio quantum vis, & tere fortiter, & ablue ipsum cum aqua de paropside in paropsidem donec grossiores partes diuisæ sint à subtilioribus, quibus siccatis adiunge sibi pondus sui de arsenico semel sublimato

mato, & sublima ipsum ab eis bis: postea fac totum descendere per botum barbatum cum oleo intro donec frustum album descendat, & erit factum.

Additio. De albatio lithargyrii: Accipe libram lithargyrii & mole bene, postea accipe quinq; lib. de sale, & mole bene cum lithargyrio, & pone in aqua per nouem dies, miscendo bis quotidie: post laua bene a sale & sicca: & habebis lithargyrium dealbatum, si sit verum.

Aque rubee Auicennae ad tingendum quatuor spiritus sublimatos albos. CAP. I.

Accipe atramenti Aegyptiaci, limaturae faulec ana vnciam vnā, floris aeris tertiam partem vnus vncia, aluminis albi candidatis pannos (rochæ puto vel facis vini vstæ) quartam vncia vnus: sulfuris, arsenici citrini & rubei, lapidis armeni & lazuli ana vnciam semis, mellis albi despumati quartam libræ vnus, salis armoniaci, salis gēma ana vncias tres & semis: ponantur hæc omnia in quinque libris aceti, & dimittatur ad Solem per mensem vnum: vel si nō, fac ipsum bullire donec consumetur eius humiditas: prædicta tamen sint optimè trita & calcinata: tunc distilla acetū a facibus, quæ in ipso sunt septies & inde imbebe quidquid vis rubificare.

CAP. II.

Accipe limaturae faulec libras duas & infunde eas in decē libris aceti per decem dies, tunc cola huius acetum, & pone in ipso arsenici (siue auripigmenti rubei) sublimati & puluerizati libram vnā, salis armoniaci sublimati & puluerizati quartam libræ vnus, tunc pone ad Solem, & augmentabitur sibi rubedo: tunc distilla ipsum per alembicum, & distillabitur albū attinēs citrinitati: deinde reduc ipsum ad limaturam aliam recentem quam in ipso infunde, & distilla ipsum per alembicū vt prius: Et sic semper renoua limaturam donec distilletur rubeum vt sanguis: nam hæc rubedo nunquam remouetur. Quum autem præparaueris atramentum cum aceto & remoueris illud, semper egredietur bene rubeum, & erit color fixus. Scias autem quod nulla res rubea colorem retinet nisi illum qui imitatur eius naturam.

CAP. III.

Et melius est vt distilles acetum a ferro donec distilletur rubicundū, & acetum similiter ab atramento: & tunc iungas ambo insimul, & colores cum eis quicquid vis.

CAP. IIII.

Aquæ quæ faciunt rubeum sine iteratione distillationis sunt aqua Tutia sublimata, & aqua sedine lapidis siue hæmatitis, in quibus ponatur acetum, & distilletur semel quia sufficit: Aqua verò aeris sola est melior istis: & fortior est aqua ferri cum sublimatur, & rubificatur: & si posueris ipsum in aceto fiet aqua rubea sicut sanguis, & est color fixus: Hæ duæ aquæ licet sint prolixæ, propinquiores tamen sunt breuioribus.

CAP. V.

Accipe de limatura faulec partem vnā, & tere ipsam cum quarta parte sui de atramento, & super eam projice quadruplum sui de aceto forti, & distilla ipsum per alembicum ab ea, & ita fac decies renouando qualibet vice atramentum, & decima vice distillabitur aqua rubicundissima sicut sanguis, quæ tingit omnia super quæ cadit: & nunquam calor eius remouetur ab eis.

CAP. VI.

Accipe calcis viuæ partes quatuor, sulfuris viui partes tres, & projice super ipsa aceti rubificati cum limatura cupri partes decem (alibi quatuor) & dimitte sic stare per decem (aliās quatuor) dies, & tunc decoque donec acetum fiat sicut sanguis, deinde cola ipsum & distilla: hoc facto, R. chalcanti vi-

ridis arsenici sublimati rubei ana vnciam vnā, aceti lib. vnā, atramenti rubei vnciam semis, si ipsum inueneris, sin autē, sublimaviridem vel citrinum cum aqua pura: aqua enim distillata remanebit atramentum rubeum in fundo cucurbitae quod pone in omnibus operibus tuis: tere ergo praedicta tria cum aceto praedicto, & inhuma per septem dies, et si solutum fuerit, distilla ipsum: sin autem, reinhuma donec solvatur, et tunc distilla ipsum et distillabitur ut hiacynthus: colora ergo cum eo quidquid vis colorare colore bono et firmo.

C A P. VII.

Accipe de limatura faulec partem vnā & projice super ipsam duplū suū de aceto forti, & sine intus stare, donec optimē rubificetur: tunc distilla per alembicum donec acetum distilletur rubeum, & tunc colora cum eo quidquid vis, & similiter fac de limatura aeris donec acetum optimē sit viride: imbi- be ergo quod volueris & assa & rubificabitur optimē rubificatione firma.

Additio. Cum limatura faulec (puto ferri) appone vitriolum rubificatū, & distillabis oleum fixum, rubeum, philosophicum.

C A P. VIII.

Accipe duenec, salis armoniaci praeparati ana quantū vis, & tere ipsa cum oleo de vitellis ouorum, sint sicut medulla, & tunc assa hac assatione leui & repone, & colora cum eo quidquid vis coloratione firma.

C A P. IX.

Accipe limaturā ferri faulec partes decem, atramenti Aegyptiaci quantū lato, & illud acetum ponatur ad Solem septem diebus, & tunc cola ipsum, et in eo pone chalcanti viridis vel colcotar rubei adusti si inueneris, sin autē, atramenti Aegyptiaci ana ad vnā lib. aceti dicti, vnciam vnā duenec, id est vitriolum, alacar vel alabrie, id est sulfur ana vnc. semis (aliās vnc. tres) tere hac quantuor, & projice in dicto aceto, & pone ipsum ad Solem septem diebus, & tunc cola ipsum, & accipe de lapide lazuli in quo sunt venae aureae quantum volueris, & projice ipsum tritum in dicto aceto, & decoque vel frāge eum intus per diem, & tunc in dicto aceto pone tantum salis armoniaci crystallini quantum ipsum est, & misce bene totum terendo fortiter insimul: hoc facto, inhuma totum donec solvatur: & cum totum factū fuerit aqua clara rubea, rubifica cū ea quidquid volueris colore firmo.

C A P. X.

Accipe de atramento Cyprino assato partem vnā, & tere ipsum cū quadruplo sui aceti fortis, & distilla ipsum ab eo, et ita fac decies renouando qualibet vice atramentum, et distillabitur rubeum sicut sanguis: quod si sic nō fuerit decima vice, reitera hoc toties donec id contingat: et inde rubifica quidquid vis colore firmo.

Modus rubificandi rem aliquam ex dictis aquis.

Accipe rem quam rubificare volueris & imbi- be eam ex quacunque volueris praedictarum decem aquarum, & tunc assa eam, & impressionē faciet aliquam in prima vice: deinde itera hoc opus donec fiat rubea ut hiacynthus. Nota denique quod spiritus rubificandi hoc modo debent prius esse sublimati albi, & corpora similiter debent esse calcinata alba, & tunc tinctura inseparabiliter in eis figetur.

Aqua rubea, à qua quatuor spiritus sublimati albi, rubei sublimantur.

Accipe salis cōmunis, salis gemmae, salis armoniaci, aluminis iamēni separatorum ana lib. 1. salis alkali quantum de omnibus, vitrioli citrini separatorum ana lib. 5. ferri & aeris quae cum arsenico descenderunt albā limaturā ana lib.

lib. vnam, & vncias duas aceti vini albi lib. 4. cum isto igitur aceto & calce viua vapora prius sulfuris viui lib. quinq; & postea dissolue in dicto aceto omnia prædicta, excepto ferro, are, vitriolo: & tunc distilla huiusmodi acetum per filtrum, deinde ignito limaturas dictas in cacia ferrea & extingue in dicto aceto multoties, & omni vice post extinctionem tere huiusmodi limaturas optime in mortario zebaico, id est ferreo cum pistillo ferreo, & post contritionem abluere eas in dicto aceto: Et sic iterum ignitionem, extinctionem, contritionem, & abluitionem, donec omnino huiusmodi limaturæ sint in dicto aceto dissolutæ: Hoc facto, igni vitriolum prædictum extinguendo in dicto aceto septies omni vice in mortario prædicto fortiter conterendo: tunc inhuma in sterquilinio septem diebus, vel donec aqua clarissima & rubicundissima videatur: Et tunc distilla totum per alembicum aqua & cinere mediante toties donec rubicundissima distilletur, semper super fæces suas reducendo: & tunc serua eam ad opus tuum.

Præparatio mercurij, arsenici, sulfuris ad rubeum.

Accipe de quocunque horum volueris separato semel partem vnam, & ipsum imbibe cum pondere sui de aqua rubea prædicta scilicet, qua spiritus sublimati albi, rubei sublimantur: & tunc sublima ipsum ab eo toties donec ipsum rubeum sublimetur: Et accipe huius sublimati rubei partem vnam et imbibe ipsum cum quarta parte sui atramenti præparati, soluti et distillati rubei, et sublimetur ab eo toties donec in fundo vasis figatur: hoc facto compleatur cum oleo philosophico rubeo secundum ordinem supradictum: Et hoc est complementum mercurij, arsenici et sulfuris ad rubeum.

Alia præparatio horum trium ad rubeum ex alijs libris.

Accipe de quocunque horum volueris separato partem vnam, & imbibe ipsum cum pondere sui de aqua rubea, à qua quatuor spiritus sublimati albi, rubei sublimantur: Et tunc sublima ipsum ab ea toties donec rubeum sublimetur & in fundo vasis figatur. Tunc abluere inde salem cum aqua dulci & sicca, & tunc cera ipsum cum sale armoniaco præparato rubeo & solue & distilla & coagula. Et tunc hoc coagulatum cera cum oleo philosophico rubeo, & proijce de eo desuper arg. separatū, & fiet aurum optimum. Hoc est complementum præparationis mercurij, arsenici & sulfuris ad rubeum.

Præparatio salis armoniaci ad rubeum.

Accipe de ipso sublimato quantum vis & solue ipsum & distilla per alembicum, & tunc adiunge ei medietatem ponderis sui de vitriolo præparato, & soluantur insimul & distillentur insimul per alembicum, & tunc coagula insimul: Hoc facto reitera super ipsum solutionem & distillationem & coagulationem septies, vel donec super laminam fundatur vt cera, & non fumiget.

Alia præparatio eius ad rubeum.

Accipe de eo sublimato quantum vis & solue ipsum & distilla per alembicum & tunc adiunge ei æquale pondus sui de oleo trium generum separato ab occulto lapide, & atramentum præparatum, inhumato & distillato, & rubificato rubeo, & hæc duo coagula insimul: Hoc facto reitera super ipsum solutionem & distillationem & coagulationem toties donec super laminam fundatur vt cera, & non fumiget: & erit consilium nostrum completum.

Additiones. Omne sal potest sic rubificari.

Tere sal, & appone aliquam aquarum rubearum & tere bene & sicca ad Solem, deinde tere & appone de aqua illa rubea, & ita fac septies aut octies, & pone ad dissoluendum, & cum dissolutum fuerit, distilla per filtrum, postea con-

gela, & iterum dissolue, deinde congela bis aut ter, deinde tere & appone modicum de oleo rubeo Philosophorum, & erit rectificatum: & inde poteris facere aquam si voles, & postea serua.

Hoc etiam modo poteris rubificare quatuor spiritus, ipsos sublimando bis aut ter, & miscendo semper id quod sublimatum est cum eo quod erit in fundo vasis: Et ita in qualibet sublimatione imbibe debes de aqua illa rubea, unde prius eos imbibisti: & cum tibi suffecerit pone sublimatum cum eo quod mansit in fundo vasis in vno crucibulo, & appone de oleo rubeo Philosophorum tres aut quatuor guttas, & postea serua. Et si citius vis rubificare tuos spiritus, & tuum sal, tere & appone de aqua rubea, & sicca ad Solem, & ita fac septies aut octies, deinde sicca et serua, et quando fuerit exiccatum, sexies aut septies tere bene et appone de aqua rubea, et postea dissolue, deinde congela, et melius erit: Et tunc rubificabis calces metallorum. Sed oportet quod semper imbibas cum oleo Philosophorum super ignem in crucibulo, quia aliter dictæ calces non possent leuiter fundi, nec reduci ad naturam metalli, nisi cum humiditate alligante et penetrante suas partes siccas et combustas: quod fit apponendo satis de oleo rubeo guttatim super ignem in crucibulo, donec fundatur ut cera: Hactenus additio.

Oleum album fixum philosophicum.

Accipe frustum lithargyrii albi, stanni extracti cum arsenico lib. 1. & lima hoc subtiliter, & adde ei sulfuris, arsenici, separatorum alborum ana vnc. duas, mercurij separati albi vnc. quatuor & contere hæc omnia fortiter in simul cum octo vnc. aquæ salis armoniaci præparati albi, & tunc sicca & assalati affatione, & pulueriza fortiter, & pone in vase sublimationis, & sublimaties donec nihil de eis ascendat: tunc iterum cera totum hoc, quod erit in fundo sublimatorii cum pondere sui aquæ prædictæ: & tunc totum proijce in duplo sui aceti ter distillati in 2 lib. aluminis iamini candidi & bene plumosi, & omni die moue bis vel ter fortiter, donec omnia in dicto aceto soluantur: vel pone acetum illud cum prædictis in loco solutionis, quod melius est. Illis solutis, distilla per alembicum septies super fæces suas, & egredietur vel distillabitur aqua alba clarissima, qua vtere circa vltimam cerationem corporum & spirituum calcinatorum ad album, & cerabuntur cum ea velocissimè cum Dei adiutorio eiusque virtute. Hæc enim est aqua alba permanens, aqua candida, et lac virginis, et acetum Philosophorum, et aqua serenans et penetrans, et aqua separans et coniungens: occulta ergo ipsam, et operare cum ea: Et extingue in ipso lamas æris separati, et fiet argentum melius, quam illud quod de mineris extrahitur.

Alio modo Oleum album fixum philosophicum.

Accipe cerussæ de frusto lithargyrii albissimi factæ, & cerussæ Iouis extracti cum arsenico ana lib. vnâ, & cera eas & solue in duplo sui aquæ salis armoniaci præparati, & tunc distilla per alembicum, & imbebe inde lib. 1. vel lib. 2. argenti viui sublimati & calcinati albi: & iterum solue & distilla per alembicum toties donec aqua alba distilletur clarissima: Et tunc vtere ipsa circa vltimam cerationem rerum ad album.

In pluribus libris inuenitur finis huius olei albi fixi sic: Quod postquam distillata est aqua alba clarissima, quod ipsa coaguletur coagulatione bona, & coagulabitur in laminam albissimam, quam cera ceratione bona & vltima cum sale armoniaco & oleo animalis (seu vitellorum ouorum) prius rectificato albo, et proijce super æs separatum, et fiet argentum melius eo quod est de mineris, Et si laminam æris separati in aqua prædicta ante coagulationem extin-

xeris fiet arg. optimum. Hoc autē oleum album fixū philosophicū, oleum animale album fixū philosophicum, & oleum serenans & penetrans, & germinās & separans & coniungens: & cum hoc oleo retinetur omne volatile a fuga.

Oleum rubicundum fixum philosophicum.

Accipe de sulfure citrino lib. 1. & vapore ipsum cum lib. 1. calcis viuæ, & libris quatuor aceti fortissimi albi: tunc renoua calcem super hoc sulfur ter et postmodum renoua sulfur et calcem et sicca donec ipsum acetum optime rubificetur, tunc hoc acetum diuide per medium, et in vna medietate dissolue quartam partem sui salis armoniaci separati, et in aliam quartam partem mitte limaturam ferri et aris quæ cum arsenico descenderunt, et dimitte totū stare in eo septem diebus: et omni die bis vel ter commoue: octaua die separa acetum a limatura: et limaturam ignias in cacia ferrea, et extingue in eodem acetato ter, et omni vice contere eam fortiter in mortario ferreo cum pistillo ferreo, et ablue in prædicto acetato antequam remittas ad igniendum, et ita postmodum reitera toties donec tota limatura in dicto acetato dissoluatur, et acetū illud sanguis rubicundus videatur: Et tunc distilla huiusmodi acetum super faeces illas per alēbicū toties, donec ab eis rubicundissima distillet sēper super faeces suas reducendo, tunc hoc acetum serua ad partem: Deinde accipe aliam medietatem aceti quam superius reseruasti, & adiunge ei salis armoniaci, vitrioli Cyprini assati de quolibet ana quartam partē sui, et contere fortiter, et fac ipsum morari in eo tribus diebus: sed omni die contere vitriolum fortiter bis vel ter in mortario ferreo, vt bene dissoluatur in dicto acetato: hoc facto distilla ab eis acetum cum alembico, tunc proijce faeces, et renoua huic acetato distillato atramentum vel vitriolum decies semper ad quartam partē aceti, et decima vice distillabitur rubeum vt sanguis, et inficiet omne quodcūq; tanget colore rubeo: Accipe igitur de duobus acetis iam rubificatis ana et iunge eis tantundem salis armoniaci præparati, soluti, distillati et rectificati cum oleo animalis distillatæ & rectificatæ ter & præparatæ cum pondere sui arsenici & ad lib. 1. huius aceti infunde in eo vncias duas mercurij sublimati rubei (& calcinati) & dimitte ipsum resolui in eum, & tunc pone totum in distillatorio & distilla insiquicquid vis: & lauda Deum qui eam tibi dedit, quia ipsa est preciosior omni precio: Quoniam Luna vel aliquod corpus dealbatum in ipsam extinxeris, efficietur Sol melior eo qui est de mineris.

Oleum rubicundum fixum philosophicum.

Accipe croci Arabici calcinati, vitrioli Arabici viridis, frusti lithargyrj (alibi dicitur aurei) & stanni calcinati rubificati ana vnc. 3. sulfuris viui, arsenici citrini sublimati rubei calcinati ana vnc. 6. mercurij sublimati & calcinati rubei salis armoniaci præparati, soluti, distillati et rectificati cum oleo animalis distillato et inhumato et rectificato rubeo ana lib. 1. conficiantur autem sic: Incera crocum Arabicum et chalcanthum viride, et frustum lithargyrj stannicum sale armoniaco et oleo animalis prædicti, et quū bene rorata fuerint mitte ad soluendum donec soluantur in aquam peruiam et rubeam: Et tunc distilla per alembicū, & inde cera & imbibe sulfur & arsenicū prædicta, & tunc iterū mitte ad soluendum: & cū solutū fuerit distilla per alembicū toties donec clarissimū et rubicundissimū distillet, et tūc coagula illud in vase coagulationis, et cū coagulātū fuerit, tunc cera ipsum vltima ceratione super ignē leuē cū oleo animalis (scilicet vitellorū) ingrediēte donec fundat vt cera, tunc refrigera ipsum et proijce de ipso pondus vnū super centū pōdera Lune aut Iouis aut Saturni separatorū, et erit Sol optimus. Hoc autem oleū, est oleū philosophicū, quod

non accenditur, & oleum quod ardet in perpetuum, & oleum permanens, & oleum animalis rubeum: Occulta ergo ipsum, preciosius est enim omni precio, quoniam si Lunam aut aliud corpus dealbatum in ipso ter ante coagulationem extinxeris efficietur optimus Sol. (Nota ex hoc oleo dupliciter posse operari, scilicet ante congelationem in ipso extinctionem faciendo: & post congelationem de illo pulvere super corpora fusa proijciendo). Cum hoc etiam oleo ante suam coagulationem coagulatur arg. viu. cum quo eriguntur corpora, & cum ipso retinetur omne volatile à fuga: Et hoc oleum occultauerunt Philosophi, & cum eo fecerunt ex crystallo fuso carbunculum, quia est oleum penetrans & colorans, & cum ipso cerantur corpora & spiritus calcinati ceratione vltima ad rubeum: operare itaque cum eo, & lauda Deum, qui ipsum dedidit. Additiones.

Oleum benedictum sic facies: Accipe lateres rubeos quos nunquam tetigit aqua, & accende in igne donec igniti appareant, postea extingue eos in oleo oliuarum, tere ad modum similes, & imple ex eis ventres distillationis vitreatos, deinde prepara super ventres capita eorum, & luta iuncturas luto sapientiae ita vt non respirent, postea mitte super furnum distillationis, & non sit velamen inter ventres & ignem, & intromitte ignem facilem sub ventribus donec distilletur rubeum vehementis rubedinis: custodiatur ignis ne accedatur cum oleo, & non possit extinguere & c. Alio modo.

Accipe tegulas novas & ignias eas frustatim, & pone in vase plumbato striatum os habente, & tunc pone intus oleum petroleon sicut inuenitur venale, & bene cooperi ne inflammetur, & cum frigidum fuerit, pura, & accipe tegulas praedictas extinctas, & iterum ignias bene & pone vt prius in oleum praedictum, & etiam de nouo si non sufficiat illud ad cooperiendum tegulas vt superabundet ad densitatem duorum digitorum: Tunc iterum depura oleum & tegulas bene tere & pone in distillatorio fortissimo vitreo, & cum praedicto oleo cooperi & distilla lento igne primo, postea fortissimo quantum habere poteris, tunc facias ipsum oleum sic distillatum incombustibile sic: Accipe tegularum saracenicarum minutissime contritarum partes duas, calcis viuae bene tritae, & cribratae partem vnam, salis armoniaci bene triti partem dimidiam, tostii salis partem dimidiam: sales bene misce, tunc incorpora cum isto pulvere praedictum oleum ita quod non supernatet, sed sit parum madidum, ita quod pulueres dominantur, & quod oleum non dominetur pulueribus, & pone in vase vitreo & distilla primo lento igne, postea fortiori quo poteris: Et iterum in nouis pulueribus distilla vt dictum est, & sic fac toties donec sit incombustibile, quod probabis ad candelam cum bombyce inuncto isto oleo, quod extinguet candelam. Parua quantitas istius olei praeparati valet ad multam congelationem mercurij, & subitam introductionem omnium spirituum fixatorum.

Oleum album philosophicum: R. partem vnam calcis corticum ouorum, pone cum sex partibus albuminis ouorum: misce omnia simul & pone ad dissoluendum per septem dies aut plus: postea distilla in cineribus ad lentum ignem, quousque tota aqua sit distillata, deinde reitera illam distillationem super suas faeces bene miscendo & distillando vt prius: Postea recipe quod in fundo distillatorij remanserit, & tere & imbibe cum aqua ex hoc distillata: & iterum distilla tot vicibus reponendo super suas faeces quod nihil amplius distillet: sic reperiens in fundo vasis lapidem qui erit albus vt crystalus, quem serua: Deinde recipe vnc. sex salis armoniaci, & vnc. sex olei ouorum septies distillati aut bene purgati, & vnc. sex lapidis albi supradicti: haec omnia misce insimul & tere super marmor, & imbibe & sicca quousque biberit totam aquam & oleum: Et post-

postquam totum fuerit sic bene immassatū, pone & dimitte in vase vitreo per spacium quatuor dierum: Deinde proijce totum in vna libra aquae albuminū ouorum & claude vas & in fimo pone ad soluendum per quindecim dies, & soluetur in aquam claram & albam vt lac: Et hoc est oleum completum album Philosophorum.

Fit etiam aqua seu oleum ex sanguine ouis & capillis & alijs, quae dicitur etiam Philosophorum.

Oleum rubicundum fixatiuum: R. vitrioli Romani lib. 1. & semis, salis armoniaci, salis nitri, cinaprij boni & rubei ana lib. 1. & fiat aqua fortis: Sed proijce lasciuam, id est phlegma. In qua aqua forti extinguantur frustra laterum antiquorum candentia, siue laterum recentium nunquam tactorū ab aqua, & claudatur vas vsquo materia fuerit infrigidata: postmodum frustra laterum extrahantur & puluerizentur, & in cucurbita alembico superposito ponantur & distillentur aqua vel oleum vsquequo faeces siccissimae remaneant: in quo liquore dissolue mercurium bene mundificatum super lentum ignem & fixabitur, & rubificabitur, & erit materia liquida sicut thiriaca vel butyrum: de qua fac projectionem vnum super decē Lunae purae, & conuertetur in colorem Solis fixum ad omne iudicium & examen, sed deficit in pondere nisi Luna primò fixetur.

Aqua seu oleum rubeum: R. atramenti & vitrioli rubificati, & parum salis armoniaci, & tantum limaturae ferri, & pone insimul & proijce acetum supra, & dimitte per quindecim dies, & distilla decies aut pluries, quousque acetum distilletur rubeum vt sanguis, & qualibet vice renoua atramentum. Hacenus additio.

Crocum Arabicum, & vitriolum Arabicum viride.

Accipe limaturae endanici (vel acerijs siue azarijs) partem vnam, & assa ipsam cum medietate sui arsenici citrini, cuius medietas sit separata solum, & alia medietas preparata ad comburendū corpora: Et fac ipsum descendere per botum barbatum donec albißimū & serenissimum descendat: Et renoua ei ter arsenicum supradictū: tunc frustum quod descendit lima subtiliter, & fac motum hanc limaturam in duplo sui de aceto vini albi fortissimi per septē dies, in quo prius sit soluta decima pars sui de sale armoniaco separato, & omni die commoue bis vel ter fortiter, & stet illud acetum ad Solem & in loco calido: septimo die extrahe limaturam ab aceto, & ignias eam in cacia ferrea ter, & omni vice contere eam ter forritur in mortario ferreo, & ablue eam bene in dicto aceto, antequam ad igniendum reponas: & ita fac de septimo in septimum diē, donec limatura ferē dissoluta sit in dicto aceto, & ipsum acetum sit rubicundissimum quasi sanguis: tunc distilla huiusmodi acetum per filtrum, & post distillatum ipsum per alembicum, & id quod in fundo cucurbitae resedit accipe, quia illud est oleum Arabicum. Et si vis facere vitriolum Arabicum viride, fac per omnia de limatura aris separati, vt fecisti de limatura endanici, & quod in fundo cucurbitae resederit illud est vitriolum Arabicum viride.

Ratio componendorum Elixirium ex praedictis speciebus preparatis.

Accipe limaturae Lunae separatae lib. semis, sulfuris & arsenici separatorū, & calcinatorum alborū ana vnc. tres, mercurij separati albi lib. 1. tere haec omnia insimul super porfidum & imbibere cum aqua salis armoniaci preparati albi lib. semis, & tunc assa leui affatione: deinde tere & pone totum in aludel alembico superposito cum suo recipiente bene concluso, & pone super athanor sublimationis, & fac de subtus ignem leuem donec tota humiditas per alembicum in recipiente ceciderit, et tunc vigora ignem paulatim per duos dies, &

duas noctes, donec una pars medicine ad latera vasis ascendat, et alia in fundo eius ligatur: et tunc dimitte in frigidari, et fracto vase, id quod ascenderit superius tere fortiter et misce fortiter cum eo quod remansit inferius, et redde ei aquam suam quæ ab eo distillauit, & assa totum igne medio critter fortiori, scilicet quæ prius aliquantulum: & tunc iterum tere, & ad sublimandum ut prius remitte: & sic reiterna sublimationem, contritionem & assationem paulatim vigorando qualibet vice assationem donec nihil penitus sublimetur, sed totum in fundo vasis remaneat. Hoc facto tere totum illud quod in fundo erit, & imbebe imbibitione rorida cum vnc. una aquæ prædictæ, aliàs cum vncia una olei philosophici albi: & tunc pone totum ad descendendum in imbercatum (per vas vel alembicum) & fac sub eo ignem fortem per diem vnum, & fortiorē per alium, & tertio die fortissimum per tres dies & noctes, sicut est ignis fundendi: tunc frange imbercatum & laminam vel frustum quod in eo inueneris cera vltima ceratione in crucibulo tenui super ignem cum oleo albo philosophico guttatim proijciendo de ipso donec fundatur velocissimè ut cera, & tunc extrahe crucibulum ab igne: & cum in frigidatum fuerit, ex hac medicina pondus vnum super 50 aeris separati pone, & fiet arg. bonum cum Dei auxilio & eius virtute. Si autem medicinam prædictam cum fixa est in fundo aludel, vel post descensionem ad soluendum posueris fiet aqua clara, & tunc ipsam coagulaueris in lapide, & hunc lapidem ceraueris cum oleo dicto in crucibulo super ignem, scias quod labor tuus multiplicabitur. Et si postquam soluta fuerit, ipsam semel ad minus per alembicum distillaueris, antequam coagules ipsam in lapidem, augmentabitur adhuc eius bonitas & fructus laboris tui. Item si acceperis limaturam Lunæ lib. 1. sulfuris & arsenici ana vnc. 3. mercurij lib. semis & processeris, ut supra dictum est, scias quod operatio non tantum valebit ut prius, & adhuc minus valeret si minus de spiritibus apponeres.

Si autem hunc processum vis ordinare ad rubeum, tunc accipe spiritus sublimatos & calcinatos rubeos, & aquam salis præparati rubei, & oleum rubeum & tunc procede per omnia ut dictum est: Et medicinam proijce super arg. separatum, & fiet aurum bonum: Et si loco limaturæ Lunæ, limaturam Solis posueris, adhuc operatio erit melior.

Compositio verissimi Elixir ad album.

Accipe arg. viui præparati albi lib. semis & solue ipsum in duplo sui aquæ salis armoniaci præparati albi & soluti, & distilla per alembicum, & inde imbibe lib. 1. arg. viui soluti, calcinati, albi: & illam solue & distilla per alembicum & inde imbibe sulfuris & arsenici sublimatorem & calcinatorum alborum ana vnc. 3. & iterum solue & distilla septies, quod est vltimum. Tunc coagula illud distillatum, & tunc tere hunc lapidem, & rorando imbibe ipsum ex vnc. tribus olei prædicti philosophici (aliàs ex vncijs tribus aquæ prædictæ) & tunc fac ipsum descendere in kimiam, & cum descenderit fac sub eo ignem leuem duobus diebus cum suis noctibus, & post medietatem duobus alijs diebus cum suis noctibus, et fortissimum die una cum sua nocte, et tunc in frigidari permittit, et frange kimiam (est vas) et laminam crystallinam quam in fundo eius inuenies accipe, et tere ex ea vnc. 1. quam cera super ignem leuem in crucibulo tenui cum oleo philosophico albo, proijciendo guttatim desuper donec fundatur ut cera: dimitte ergo eam in frigidari, et tunc proba eam super laminam ignitam, quia si se resoluerit velocissimè ut cera sine fumo cerata est: sin autem redierit ipsam ad crucibulum super carbones guttando desuper oleum prædictum guttatim donec sic contingat: Et tunc proijce ex ea pondus vnum super quinquaginta aeris separati, & fiet arg. optimum.

Si autem

Si autem hunc processum vis ordinare ad rubeum, accipe prædictos spiritus præparatos ad rubeum, & oleū rubeū similiter, & tunc procede per omnia vt dictum est, & proijce medicinam super arg. separatam, vnciā scilicet vnā super quinquaginta, & fiet Sol optimus.

Modus componendorum Elixirum cibando.

Accipe de limatura argenti separati lib. semis, arg. vii. sem. el sublimati & reuiuificati sublimando cum calce viua lib. .i. ciba itaque ipsum cum prædicta limatura, & tere fortiter insimul in mortario lapideo donec arg. vii. limaturam biberit, & fiat quasi butyrum, ita quod limatura non sentiat, & tere do ablue fortiter cum aceto & sale cōmuni separato donec acetum exeat inde clarum: tunc ablue inde salem cum aqua dulci, & permitte siccat, & cum siccatum fuerit addes ei sulfuris & arsenici sublimatorum calcinatorum alborū ana vnc. tres, & contere insimul fortiter donec fiat quasi vnum corpus, & illud corpus imbebe & incera cum vnc. sex aque salis armoniaci sublimati, soluti, et rectificati, et tunc pone totum in aludel cum suo recipiente bene concluso et lutato luto sapientiæ: et pone ipsum super athanor, et fac sub eo ignem leuē donec totum sublimetur quod ascendere voluerit: Tunc sine vas infrigidari: Et ipso discooperto id quod eleuatum est superius reduc super faces suas tere do et reddendo sibi aquam, quæ ab eo distillata est: Tunc repone in aludel prædicto ad sublimandum, et ita fac donec inde nihil possit sublimari, semper reddendo ei aquam suam. Tunc pone totum ad descendendum cum kimia (seu vase apto) vt prædictum est supra, & frustum vel laminam quam in fundo vas inuenies cera vltima ceratione in crucibulo super ignē cum oleo ingredientis: & tunc ex hac medicina proijce pondus vnum super quinquaginta aris separati, & fiet Luna bona. Et si medicinā cum descēderit & fixa fuerit per decoctionem solueris in aquam peruiā & eam congelaueris, & congelatā ceraueris vltima ceratione vt dictum est, tunc duplicabitur in proiectione.

In quibusdam libris inuenitur finis huius operationis aliter sic (vt inueni ita scriptum, cap. vltimum ex lib. Secretorum ad faciendum Elixir album & rubeū perfectissimum, nec est opus alio quando perfeceris istud): Quod cum ex limatura argenti lib. semis & lib. .i. mercurij vt supra sublimati, & sulfuris calcinati albi & (vt puto) arsenici ana vnc. tres, factum est quasi vnum corpus, tunc illud corpus ponatur in crucibulo bene lutato, & crucibulum ponatur in cinere calido tota nocte in latere dextro, alia nocte in latere sinistro, & in mane extrahatur, & fracto crucibulo ponderetur quod est in ipso: et si est tantum quantum erat quando positum fuerit intus ad assandum, bene est: sin autem, compleatur ei pondus suum de solo mercurio viuo prædicto, & iterum mitte ad assandum prædicto modo: et sic ita fac donec habeas pondus primum. Hoc facto, cera totum illud cum aqua salis armoniaci præparati albi, et tunc pone in kimia ad descendendum, & post fac subter ignem per diem integram vel vt prædictum est supra. Et tunc cera huiusmodi medicinam cum oleo dicto: & tunc proijce ex ea pondus vnum super viginti aris separati, & fiet optima Luna. Et si post descensionem solueris & congelaueris, & post ceraueris, plus valet.

Et si hunc processum vis ordinare ad rubeum, tunc loco limaturæ argenti ponatur limatura auri & aliæ species rubificatæ, & procedatur nec plus nec minus vt prædictum est, & tantum argenti separati conuertet in aurum optimū, quantum & prædicta medicina conuertit aris in argentū. Item si postquam medicina assata est secundum processum vltimum & completum est pondus eius per assationem, si ipsa imbibatur cum aqua salis armoniaci separati albi, & su-

blimetur in aludel donec de ipsa nihil ascendat, & post descendat et procedatur ulterius ut dictum est, ipsa melior et fortior erit, siue medicina sit ad album, siue ad rubeum. Item si medicina post descensionem solvatur in aqua, et post distilletur per alembicū semel ad minus, et tunc congeletur, et congelatum ceteretur cum oleo dicto, adhuc erit melior et fortior: fac ergo sicut volueris, quia ultra Dei auxilium non posset aliud.

Rectificatio occulti lapidis.

Oculus noster lapis benedictus de re animata est sicut dixit Hermes: Verum sine mendacio certum certissimum. Sublimabis subtile a spisso suauiter cum magno ingenio, & ascendat a terra in cælum, iterumque descendat in terram, usque dum bene rectificatum fuerit. Additiones.

Compositio Elixiriorum: R. auripigmenti præparati & ter sublimati & tantundem mercurij purgati & sublimati ter, & tantundem calcis Lunæ purgatæ & tantundem salis armoniaci purgati & sublimati ter, & misce has res insimul super portidum, & tere insimul & sicca ad Solem, deinde iterum tere & appone de aqua tartari & tere bene & sicca ad Solem, deinde iterum tere, & pone de aqua, & postea sicca, & ita fac decies aut duodecies quovisque facias quod sit ut unguentum: & quod partes adinuicem subtilientur terendo, imbibendo, & exiccando: Et si velis loco aquæ tartari potes apponere aquam albuminis ouorum, aut aquam sanguinis rectificatam, aut aquam Lunæ aut stanni. Et postquam tu imbibieris & siccaueris tuam medicinam decies aut duodecies, ut dictum est, tere iterum & appone de aqua cum qua prius imbibisti quovisque sit magis mollis quam pasta, & pone in phiala vitri in vno vase terreo, quod vocatur Solutorium, & claude bene cum panno lineo & terra aut pasta, et pone in fimo equino bene calido, et cooperi circumquaque et dimitte tamdiu in fimo quovisque totum dissoluatur in aquam, et de septimo in septimum aut octauum aut nonum renoua fimum calidiorem. Et si vis fimum tuum calefacere projice desuper de aqua frigida et calefiet: Et ita fac de omnibus rebus quæ sunt fortes et duræ ad resoluendum et conuertendum in aquam quando volueris eas resolvere. Et si accideret quod infra quatuor dies aut plus non vellent resolveri, pone super marmor et tere iterum bene, & pone iterum aquam desuper, et sicca ad Solem, et tere et appone aquam et sicca, et ita facias ut prius diximus: Deinde pone ad dissoluendum in fimo ut diximus. Et si accideret quod tua medicina exiccaretur, extrahe & tere, & pone aquam ut supra dictum est, & sicca ad Solem ut dictum est: & hoc sæpe quovisque materia sit bene oleaginosa: deinde pone ad resoluendum ut dictum est supra. Et quando fuerit dissoluta in aqua, pone phialam in vno distillatorio pleno cineribus usque ad iuncturam cooperi, & sit phiala discooperta, & claude distillatorium & luta iuncturam: Postea fac subtus paruum ignem velut cum sit aqua rosacea: & quod distillabitur recipere & serua, & facies ignem per 24 horas aut plus, quovisque medicina sit sicca, & quod non videas plus de fumo exire per canalem distillatorij: tunc depone ignem & dimitte infrigidari: Et est bonum quod phiala ubi est medicina, habeat largum os, ut fumus inde melius possit exire propter phialam quod non rumpatur. Deinde remoue medicinam de phiala, & tere super marmor, & appone desuper aquam quam tu inde distillasti, & tere bene & sicca ad Solem ut prius, & pone ad resoluendum in fimo. Et si non fuerit satis de aqua ab ea distillata, appone de aqua de qua prius imbibisti quando primò posuisti ad dissoluendum: Et scias quod resoluetur in multo minori tempore quam prius fecerat. Et quando erit resoluta, pone in distillatorio & congela & sicca sicut prius fecisti, & serua aquam quam inde distillabis: Deinde tere iterum, & pone aquam desuper.

desuper & exicca vt prius ad Solem, & pone ad resoluendum: & postea ad cōgelandum: & ita facias quater aut quinquies aut sexies quovsque totum sit fixum & expectans ignem: quia tantū poteris resolvere & congelare quod nihil inde amplius distillabit, quando tu congelabis, & tunc dicitur esse fixum: Et iam scias quod quādo tu resolveris tuam medicinam quater aut quinquies, tu distillabis illam per filtrum, & postea pone in phiala vitri, & phialam pone in vno potto pleno cineribus: & sit phiala clausa leuiter cum panno lineo, ita quod fumus possit inde modicum exire, & fac desubtus lētum ignem sub potto per diem & noctem aut plus, quovsque tua medicina sit in lapidem congelata albū, vt est crystallus, & serua: Sed nota quod modus congelandi in distillatorio est securior quā alter. Et quando tua medicina est congelata, tere eam & pone desuper oleum sanguinis aut ouorum rectificatum, aut de oleo comuni distillato septies cum sale armoniaco & calce viua, aut de oleo trium specierum (seu spirituum) aut de oleo albo Philosophorum: & non apponas multum de illo: Et postea mitte simul de aqua cum qua imbibisti quando posuisti ad soluendum. Postea tere insimul & pone ad resoluendum vt prius, & postea congela. Et quando erit congelata, tere de ea modicum, et calefac laminam cupri, & pone de hoc puluere supra, & si fundatur desuper & dealbet laminam, tuum Elixir est completum: & si hoc non faciat, tere iterum tuam medicinam, & pone in crucibulo super ignem, & appone desuper quinque aut sex guttas alicuius oleorum ante dictorum, & toties facias quovsque videris signum dictum, & ita bit plures partes tingendo: Et potest fieri istud Elixir absque calce argenti, sed non tantū valebit, sed citius fit, quia citius resoluitur sine illa calce: & illud proijcitur supra cuprum præparatum & conuertit in Lunam.

Alia compositio Elixirij: R. partem vnā auripigmenti præparati & sublimati ter, & tantum mercurij, & tantum sulfuris præparati & sublimati ter, & tere bene, & pone desuper de aqua salis armoniaci præparati & sublimati ter, & imbebe & incera & exicca ad Solem: & ita fac decies aut duodecies aut plus, quovsque bibant suum pondus de sale armoniaco quinquies aut sexies. Deinde pone ad dissoluendum vt diximus, & renoua simū ad tres, quatuor aut quinque dies, aut in tribus septimanis: Et quando erunt resoluta, congela in distillatorio in cineribus, & postea imbebe cum aqua quæ inde exierit distillata, & cū aqua salis armoniaci vt prius, & tere bene, & incera & sicca ad Solem pluries, & pone ad dissoluendum, deinde congela vt prius: Postea tere & pone aquam desuper, quæ inde erit distillata, & de oleo trium specierum, aut de oleo albo Philosophorum, & tere bene & pone ad soluendum, deinde congela vt prius, & habebis in fundo vasis lapidem albū: & appone desuper de oleo dicto septē aut octo guttas, & pone ad soluendum, deinde ad congelandum.

Alia compositio Elixirij quæ dicitur melior: R. lib. i. calcis Lunæ præparatæ, & tres vncias sulfuris præparati & sublimati ter, & tres vnc. auripigmenti præparati & sublimati, & lib. mercurij præparati & sublimati, & tere bene omnia simul, & appone aquam salis armoniaci præparati & sublimati, & tere bene omnia per paruum ignem carbonum & cinerum, & quando fecerint magnum fumū, remoue patellam ab igne, & pone longē ab igne: sed melius valeret siccatum ad Solem. Et quando erunt omnia sicca tere & pone in distillatorio & facias paruum ignem quovsque tota humiditas sit inde distillata, quam serua. Postea fac fortem ignem quasi sublimationis, & facias ignem tribus diebus et tribus noctibus, et tunc sublimabitur vna pars illius medicinæ, et alia remanebit in fundo: Dimitte omnia infrigidari, et tere omnia simul, scilicet quod sublimatū

est, & quod remansit in fundo, & pone cum aqua quæ exinde distillata est, & sicca modicum, & postea pone ad sublimandum vt prius, & toties sublimabis hoc modo quod tota medicina remanebit in fundo, & quod nihil amplius de ea sublimetur: Deinde tere & incera, pone desuper vnam vnc. aut duas de oleo Philosophorum albo, & pone in descensorio et fac descendere vt fecisti auripigmentum. Et facias primo die subtus paruum ignem, et secunda die fac fortiolem, et tertia die fac fortissimum quasi esset ignis fusionis cupri. Et ita dimitte infrigidari, et reperiens in coopertorio descensorij lapidem album, quem recipe et tere et pone in crucibulo super ignem, et projice desuper duas aut tres guttas olei albi Philosophorum quovsque fundatur vt cera: Tunc depone crucibulum ab igne, et tuum Elixir est perfectum: et de hoc projice vnam partem super quindecim cupri præparati, et totum erit argentum. Etsi vis ampliare virtutem tui Elixirij, tere iterum bene, et pone desuper de aqua salis armoniaci prædicti, et duas aut tres guttas olei albi Philosophorum, et pone ad dissoluendum, deinde congela vt prædictum est, et serua: Et poteris projicere super 80. aut 100. sed experiaris.

Alia compositio Elixirij. R. lib. i. mercurij sublimati & imbibere terendo cum aqua salis armoniaci & sicca: Deinde tere & pone duplū sui ponderis de aqua salis armoniaci, & pone ad dissoluendum per octo dies, deinde distilla per distillatorium & pone in illa aqua duas vncias auripigmenti sublimati, deinde pone ad dissoluendum et congelandum septies aut plus aut ter vel quater, et vltimò congela in lapidem durum, deinde tere et pone desuper de oleo albo Philosophorum, et fac descendere in descensorio, et facias paruum ignem per duos dies et duas noctes, et vltima die ita fortem sicut ad fundendum cupri, postea dimitte infrigidari, et tu reperiens in vase lapidem crystallinum: de quo accipe parum et tere et pone in crucibulo super ignem, et projice desuper duas aut tres guttas olei albi Philosophorum quovsque fundatur vt cera, et dimitte infrigidari, et pone de illo modicum super laminam calidam ferri aut æris, et si fundatur absque fumo bene est: si non, tere iterum & pone in crucibulo, & projice desuper de oleo dicto quovsque signum iam dictum appareat: & projice vnam partem super quinque cupri præparati, & efficietur Luna. Et si velis dissolvere aut distillare & congelare semel aut bis, augmentabitur virtus Elixirij.

Alia compositio Elixirij: R. lib. semis calcis Lunæ præparatæ, & totidē mercurij lauatī non sublimati, & pone calcem super mercurium, quovsque bibere totam calcem, & fiat sicut butyrum, & nihil sentias ad digitum, quin totum sit molle, deinde laua cum aceto & sale præparatis, quovsque acetum exeat clarum, postea projice desuper aquam calidam quovsq; extraxeris salem, & aqua exeat vel efficiatur dulcis, deinde dimitte siccari, & quādo siccum fuerit pone cum duabus vncijs auripigmenti bene sublimati, & tantundem sulfuris bene sublimati, & tere insimul quovsque totum misceatur in vnum, & appone septē aut octo vncias aquæ salis armoniaci purgati & sublimati bene, & pone in distillatorio & cooperculum desuper, & facias subtus paruum ignem quovsque tota humiditas inde exierit, quam serua: Deinde fac fortem ignem quasi sublimationis, quovsque totum sublimetur, et dimitte totum infrigidari, et quod in ventum fuerit in coopertorio tere cum eo quod remansit in fundo vasis, & de super pone aquam quæ inde distillauit, & tere bene iterum & pone adhuc in distillatorio, & inde distilla aquam ad lentum ignem, & fac post magnum ignem qualis est sublimationis, & misce sublimatum cum facibus & tere & imbibere cum aqua & sublima vt prius quovsque nihil plus sublimetur. Deinde tere & appone de oleo albo Philosophorum in crucibulo super ignem, & proba super laminam

nam ferri calidam aut cupri, quovsque fundatur vt cera, & erit completum: vna pars super quindecim cupri, & per iteratam solutionem & congelationem augebitur virtus eius. Hactenus additio.

Compositio aquæ vitæ simplicis & rectificatio eiusdem.

Occulti igitur lapidis albi recentis quantum vis assume, quem subtiliter commisce in vitreata scutella & commollies sine omni re alia sibiq; fermentari per diem & noctem dimitte: deinde in vase vitreo bene sigillato, vt non respiret ad humandum per 21 dies pones, ita quod singulis hebdomadis renouetur simus. Completo itaque hoc numero, pone de lapide lib. semis in aludel vitreo, alembico superposito cum suo recipiente bene sigillato cum luto magisterij vt non respiret, & pone aludel super laterem (potius larē) præparatum cum suis valis aqua & cinere mediante vt scis, & fac à principio ignem leuem per tres horas: Postea vigoretur ignis paulatim vsque dum tota aqua eius candida distilletur. Hanc autem aquam vocauerunt Philosophi sal armoniacum, arg. viuū, lac virginis, aquam vitæ, & aquam penetrantem & serenantem, ac domum illuminantem. Hæc enim aqua candelas accendit & omnes obscuritates fugat à domo in qua rectificata fuerit vsque in finem cum tota sua substantia, id est ipsamet et oleo eius, et igne & terra calcinata sicut scis. Distillata autem huius aqua prima vice vt dictum est, in humationem iterum eam per vnam hebdomadam vt dictum est, tunc distilla iterum per alembicum vt prius, et sic iterum tribus vicibus: Hoc facto distilletur iterum sine inhumatione tribus vicibus cum cinere sine aqua. Postquam autem huiusmodi aqua septies distillata fuerit, proba aliquantulum de ære ignito ad modum scilicet nūmorum extinguendo tribus vicibus in ipsa, quia si dealbentur intus & extra, bene est: & si non, reduc eam ad primū opus, donec sic contingat: Et tunc serua eam in vase vitreo bene sigillato cum cera.

Olei rectificatio.

Simili modo oportet vt rectificetur eius oleum cum humatione & distillatione ita vt fiat album: cum probatione æris similiter, vt dealbetur in eo: et tunc serua ipsum ad partem in vase vitreo bene sigillato. Ignis verò remanebit in fundo valis siccus & niger, quem seorsum reponere in vase vitreo bene concluso.

Rectificatio terræ.

His peractis, exteriora lapidis à tela purgabis, & in vitreato vase bene cooperato, in quo scilicet cooperulo sint tria foramina parua, reponere: & in fumo figuli octo diebus dimitte, vt nūis candorē assumat. Huius calcis partem vnā sex partibus aquæ prædictæ adiunctis vas vitreum vsque ad duas partes impleatur alembico superposito cum suo recipiente, & clausis iuncturis cum luto magisterij ita vt non respiret, ipsumq; in alio vase fictili ferreo, cribrato cinere pleno reconde: deinde in alio vase cum aqua ponatur, & subijce lentum ignem (nota hunc distillationis modum quia singularis est et lentissimus) per totam hebdomadam, vel vsque dum nihil aquæ vitæ distilletur: Postea die vna & nocte refrigerari dimitte, & inuenies in fundo valis laminam crystallinā, cui redde ei aquam suam, quæ ab ipsa distillata est, vsque dum eam totam eberit: & tunc serua eam ad partem vsq; dum dicam tibi. His peractis, accipe salem armoniacum sublimatum ter & solutum & distillatum per alembicū, & coagulatum, & iterum solutum & distillatum & coagulatum quater: Et si solutum fuerit septies cum aqua vitæ, & distillatum & coagulatum quater vice, & in fine resolutum in aqua, soluit omnia corpora calcinata, limata,

& etiam combusta: & spiritus omnes calcinatos & sublimatos solutione mirabili in crucibulo super ignem in vna hora cum Dei auxilio & eius virtute.

Compositio aquae vitae completa & perfecta.

Componamus aquam nostram philosophicam cum Dei adiutorio, & eius virtute. R. de aqua salis armoniaci soluti & distillati ter ad minus vncias sex, olei praedicti rectificati vt dictum est vnc. sex (vel septem) misce haec duo, & inde imbue super porfidum vel super tabulam vitream vnc. sex de praedicta lamina paulatim donec totum ebiberit; & cum totum absorbuerit, dimitte fermentari in simili vase vitreo tribus diebus: quarto autem die projice hoc ceratum in duabus libris aquae vitae praedictae in solutorio posita, & sigilla os bene ita vt non respiret: & inhuma per quindecim dies: & decimasexta die inuenies laminam solutam in aquam albam vt lac. Et haec est aqua vitae completa, & oleum Philosophorum vel philosophicum, & aqua penetrans & ferens, candelas accendens, & domum illuminans, per quam omnes Philosophi sustentati sunt. Et cum hac aqua retinetur omne volatile a fuga, scilicet mercurius, sulfur, arsenicum, & aquila: mercurium dico sulfurem & arsenicum sublimata & calcinata: quae omnia quomodo fiant, dictum est superius.

Additiones.

Rectificatio olei communis ad incerationem spirituum & ingressum faciedum. R. olei communis quantum vis, & cum calce viua optime confice vt sit vt farinat: & quidam ponunt de sale communi & sale tartari, & ita per duos dies dimitte, postea per alembicum distilla, & renoua super ipsum distillatum calcem & distilla quater donec non comburatur.

Alij faciunt prius bullire oleum cum multa quantitate aquae, & ita immunditia descendit ad fundum: deinde colant oleum quod natat superius, & ponunt cum calce viua in vase ad distillandum, & distillant semel, & seruant in vase clauso.

Oleum incombustibile ad incerandum Elixir ad album: R. mercurij fixati per circulationem cum aqua lapidis occulti albi rectificati a calce corticum, & pone in furno resolutorio cum tertia parte aquae mercurij, & die quarta dissoluetur in oleum album fixum incombustibile, et non rectificatur alio modo, nisi quod aqua separatur per distillationem, & oleum manet in fundo vasis, quod non potest distillari nisi cum maximo labore causa suae fixationis, quia repugnat et perseverat in et contra ignem: et cum hoc oleo potest fixari omnis mercurius sublimatus, et dissoluit omnia corpora, quia est ex natura metallina: Et cum eo incerantur magna Elixiria: et bene seruetur in loco calido iuxta ignem, quia est naturae calidae: ergo si poneretur in loco frigido congelaretur in durum lapidem fusibile similem marmori albo, qui postea non posset dissolui nec venire ad talem distemperantiam causa suae infrigidationis.

Nota quod fit quaedam distillatio olei cum virgis paruis positis in fundo cucurbitae, & attingunt summitatem, & ascendit oleum per virgas illas superius, aliter non ascenderet: & debent esse virgae paruulae & decorticatae: & credo quod de ista distillatione loquitur Arist. cum dicit, Modò scias quod olei distillatio fit secundum tres modos: et est in cap. de L. maiori.

Sed scias quod Rasis certè loquitur de illa distillatione cum virgis myrti, in suis libris de 70 & de 30 verbis: dicens in libro de 70: Sic etiam oleum, dum aliena sequaris vestigia, manabit,

Compositio

Compositio Elixirij Benedicti.

Componamus igitur Elixir nostrum benedictum cum Dei auxilio & eius virtute. R. mercurij sublimati & calcinati lib. 2 sulf. & arsenici sublimatorum & calcinatorum ana lib. 1. & de aqua animalis philosophice composita, & rectificata iam dicta vnc. 13. & de huius aqua imbibe spiritus predictos paulatim super porfidum aut in paropside vitrea quæ melior est cum pistello vitreo donec totum bibiti: & cum hoc factum fuerit, pone totum illud in aludel ad sublimandum alēbico superposito cum suo recipiente & bene sigillato cum luto magisterij, ut nullo modo respiret: & tunc pone aludel super athanor, & fac de subtus ignē leuē de carbonibus, donec tota humiditas in recipientē ceciderit, postea vigora ignē mediocrē quasi per sex horas, & tunc sine vas infrigidari, & cum infrigidatū fuerit, quod intus est extrahe & pone in paropside vitrea: & si aliquid de ipso super eleuatū fuerit, reduc super feces suas cum pistello vitreo suaui ter, & reddēdo sibi totam aqua, quæ ab eo distillata est: Et postea da ei potandum alias 13. vnc. aquæ philosophicæ predictæ, & cum totum biberit, remitte ad sublimandum ut prius: quod si pigritauerit ad surgendum vel bibendū, assa ipsū in aludel cum ampliori ore semper alēbico superposito cum suo recipientē & bene sigillato, quod non respiret, & hoc fac cum lento igne donec totum ebibat, & tunc sublima ut prius fecisti: tertia vice reduc super si aliquid eleuatū fuerit, & da ei ad bibendū alias 13 vnc. aquæ predictæ, & redde ei aquā suam similiter ut prius suauiter terendo donec totum biberit, & tunc sublima ut prius. Quarta autē vice redde ei aquā suam tantū, & sublima vel distilla, & hoc ex tunc fac toties semper reddendo ei aquā suam quæ ab eo distillat tantū, & reducēdo inferius quod superius eleuatur si aliquid sit, donec inde penitus nihil distilletur. Et cum ita factum fuerit, inuenies in fundo vasis laminā crystallinā stantē, penetrantem, profundantē, tingentem, & permanentē: cuius vna pars si super 50 partes Veneris proiecta fuerit, ipsam in verissimū arg. transmutabit. Hermes dixit in secreto suo vnū super mille. Rogo te per fœdus Domini ne hoc secretū alicui ostendas nisi filio nostro: Et quicumque de hoc arcano secreto dignus fuerit, non ster erit filius: & Deus alleuiet super te. Tu autem cum exaltatus fueris super omnes circulos mundi huius Lunaris, memento visitare & distribuere pauperibus & pupillis, viduis, & similibus, & eis succurrere in tribulatione eorum, ut valeas in die iudicii audire verbum Domini promissum, Venite benedicti patris mei, percipite regnum quod vobis paratum est ab origine mundi: infirmus fui, nudus fui, sitiui, & omnia necessaria dedisti mihi cum visitasti pupillos & viduas, & his similes propter nomen meum: centuplum accipies, & vitam æternam possidebis. Amen.

Explicit liber Perfectionis.

Ordo libri huius breuiter talis est:

Primò rationes huius artis abundè describit octo capitibus primis.

Secunda pars de Metallorum generatione singularim capitibus 6.

Tertia pars de Separatione metallorum & mineralium cap. 10.

Quarta pars, Preparationes omnium metallorum & mineralium aut fossilium cap. 43. Vbi alia etiam preparantur quæ ad opus conueniunt. &c.

Quinta pars, Olea philosophica parare docet pro Elixiri complendo, capit. 4.

Sexta pars continet rationem componendorum Elixirium ex predictis speciebus preparatis: Item compositiones aquæ uitæ philosophicæ, rectificationes omnium elementorum, & tandem compositionem Elixirij Benedicti.

Singulis partibus additiones posite sunt optimæ, ad doctrinæ abundantiam,